

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2018-10-01
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 15565-17

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Jean-Claude Arnault, 19460815-9655
Frihetsberövande: Häktad
Idungatan 2 Lgh 1104
113 45 Stockholm
Medborgare i Frankrike

Offentlig försvarare:

Advokat Björn Hurtig
Advokaterna Hurtig & Partners AB
Stampgatan 20
411 01 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Christina Voigt
Åklagarmyndigheten
City åklagarkammare i Stockholm
Box 70296
107 22 Stockholm

Målsägande

Sekreteress A, se Partsbilaga sekretess
Sekreteress

Målsägandebiträde:

Advokat Elisabeth Massi Fritz
Advokatbyrån Elisabeth Fritz AB
Box 19579
104 32 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
2011-10-05 -- 2011-10-06

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307	Scheelegatan 7	08-561 654 10	08-561 650 04	måndag - fredag
104 20 Stockholm		E-post: stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se		08:00-16:00
		www.stockholmstingsratt.se		

Åtal som den tilltalade frikänns från

Våldtäkt, 6 kap 1 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
2011-12-02 -- 2011-12-03

Påföljd m.m.

Fängelse 2 år

Skadestånd

Jean-Claude Arnault ska betala skadestånd till Sekretess A med 115 000 kr plus ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 3 december 2011 tills beloppet är betalt.

Häktning m.m.

Jean-Claude Arnault ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att gälla för uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan leda till att Sekretess A:s identitet kan klarläggas. Detsamma gäller för partsbilagan till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Björn Hurtig tillerkänns ersättning av allmänna medel med 228 553 kr. Av beloppet avser, rätt räknat, 45 710 kr mervärdesskatt.
 2. Elisabeth Massi Fritz tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 102 484 kr. Av beloppet avser 20 497 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

Innehåll

YRKANDEN M.M.	4
JEAN-CLAUDE ARNAULTS INSTÄLLNING.....	5
UTREDNINGEN	5
BAKGRUND	5
FÖRHÖR.....	7
Målsäganden.....	7
Jean-Claude Arnault.....	16
Helena Boberg.....	19
Johan Schubert	24
Vendela Fredricson	25
Hanna Nordenhök	27
Per Wadman	30
Jakob Staberg	31
Lisa Munkhammar	32
DOMSKÄL	34
Skuldfrågan	34
Åtalspunkten 1.....	40
Åtalspunkten 2.....	49
Påföljd	52
Skadestånd.....	54
Häktning.....	54
Övriga frågor	55
HUR MAN ÖVERKLAGAR.....	55

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har begärt att Jean-Claude Arnault ska dömas för två fall av våldtäkt.

Åklagaren har påstått att följande har hänt.

1. Våldtäkt

Jean-Claude Arnault har med våld tvingat sekretess A att utföra oralsex vilket är en sexuell handling jämförlig med samlag. Våldet har bestått i att Arnault betvingat målsäganden genom att han tagit ett kraftigt tag i sekretess A:s nacke och därvid hållit fast henne samtidigt som han tryckt in sitt kön i hennes mun och hals.

Han har herefter genomfört ett vaginalt samlag med målsäganden genom att otillbörligen utnyttja att målsäganden, med hänsyn till omständigheterna enligt ovan, befunnit sig i ett hjälplöst tillstånd då Arnault utnyttjat att sekretess A pga av hans tidigare våldsamma beteende, befunnit sig i en hotfull situation och känt allvarlig rädsla och därmed saknat förmåga att värja sig.

Det hände på Storskärsgatan, Stockholm, Stockholms län natten mellan den 5 och 6 oktober 2011.

Arnault begick gärningarna med uppsåt.

Lagrum: 6 kap 1 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013

2. Våldtäkt

Jean-Claude Arnault har genomfört ett samlag med sekretess A varvid han otillbörligen utnyttjat att hon på grund av sömn befunnit sig i ett hjälplöst tillstånd. Det hände på Storskärsgatan, Stockholm, Stockholms stad mellan den 2 december 2011 och den 3 december 2011.

Arnault begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 6 kap 1 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013

Målsäganden Sekretess A (i fortsättningen benämnd målsäganden), som biträtt åtalet, har begärt att Jean-Claude Arnault ska betala skadestånd till henne med 215 000 kr plus ränta enligt 6 § räntelagen från den 3 december 2011 tills beloppet är betalt. Av det begärda beloppet avser 200 000 kr ersättning för kränkning, med 100 000 kr för var och en av åtalpunkterna, och 15 000 kr ersättning för sveda och värk avseende psykiskt lidande.

JEAN-CLAUDE ARNAULTS INSTÄLLNING

Jean-Claude Arnault har förnekat gärningarna. Han har motsatt sig att betala skadestånd till målsäganden men vitsordat beloppen som skäligen i och för sig. Han har vitsordat sättet att beräkna ränta.

UTREDNINGEN

Målsäganden och den tilltalade Jean-Claude Arnault har hörts. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med följande personer.

- Helena Boberg, vän till målsäganden
- Johan Schubert, målsägandens f.d. psykoterapeut
- Vendela Fredricson, vän till målsäganden
- Hanna Nordenhök, vän till målsäganden
- Per Wadman, målsägandens f.d. psykoterapeut
- Jakob Staberg, f.d. pojkvän till målsäganden
- Lisa Munkhammar, polis.

Åklagaren har som skriftlig bevisning lagt fram en journalanteckning av Johan Schubert samt ett utdrag ur en artikel från Dagens Nyheter. Målsäganden har som skriftlig bevisning lagt fram fotografier.

BAKGRUND

Jean-Claude Arnault är fransk medborgare och har varit verksam inom svenskt kulturliv. Han har varit föreståndare för Forum, en evenemanglokal i Stockholm. Målsäganden var vid tiden för de åtalade gärningarna doktorand vid en högskola i Stockholm.

På kvällen den 5 oktober 2011 träffades målsäganden och Jean-Claude Arnault i samband med en vernissage i Stockholm. Där var också målsägandens väninna Helena Boberg. Målsäganden och Jean-Claude Arnault tog senare på kvällen eller natten till den 6 oktober 2011 en taxi hem till Jean-Claude Arnaults lägenhet på Storskärsgatan. Enligt åklagaren inträffade i lägenheten det som framgår av gärningsbeskrivningen i den första åtalpunkten. Enligt Jean-Claude Arnault hade han och målsäganden frivilligt sex i lägenheten. Målsäganden och Jean-Claude Arnault lämnade lägenheten tillsammans på morgonen den 6 oktober 2011.

På kvällen den 2 december 2011 träffades målsäganden, Jean-Claude Arnault och Helena Boberg och åt middag på en restaurang i Stockholm. Efter middagen gick de tre till en annan restaurang. Målsäganden och Jean-Claude Arnault lämnade restaurangen tillsammans och tog en taxi till lägenheten på Storskärsgatan. Enligt åklagaren inträffade i lägenheten det som framgår av gärningsbeskrivningen i den andra åtalpunkten. Enligt Jean-Claude Arnault hade han och målsäganden frivilligt sex i lägenheten. Målsäganden lämnade lägenheten ensam på morgonen den 3 december 2011.

Den 21 november 2017 publicerade Dagens Nyheter på sin webbsida en artikel med rubriken "Alla har vetat men de blundar" skriven av journalisten Matilda Gustavsson. Dagen efter publicerades samma artikel i papperstidningen. I artikeln framförs anklagelser om bl.a. sexuella övergrepp från flera anonyma kvinnor mot en man benämnd "Kulturprofilen". Det har vid förhandlingen framkommit att "Kulturprofilen" är Jean-Claude Arnault, att den person som i artikeln betecknas som den "tolfte kvinnan" är målsäganden, och att de påstådda handlingar som den "tolfte kvinnan" beskriver i artikeln är vissa av de gärningar som Jean-Claude Arnault nu står åtalad för. Artikeln blev medialt uppmärksammas och omskriven i bl.a. Aftonbladet, Expressen och Sydsvenskan. Ett utdrag ur artikeln har åberopats av åklagaren som skriftlig bevisning.

Den 26 november 2017 besökte målsäganden en polisstation och träffade polisassistenten Linda Munkhammar. I samband med detta gjorde målsäganden en polisanmälan mot Jean-Claude Arnault avseende bl.a. de gärningar som framgår av åtalet.

FÖRHÖR

De som hörts vid huvudförhandlingen i målet har berättat i huvudsak följande.

Målsäganden

Händelsen den 5-6 oktober 2011

Första gången hon pratade med Jean-Claude Arnault var när de träffades på vernissagen. När vernissagen stängde gick hon och Jean-Claude Arnault till en bar. Hon köpte ett glas vin och hon och Jean-Claude Arnault stod och pratade. Hon var nyskild, mådde bra och ville gå vidare efter skilsmässan. Hon var öppen för sex den kvällen. Jean-Claude Arnault bjöd henne på ett glas vin och berättade att han kände hennes handledare på högskolan. Det uppstod vad hon uppfattade som en tydlig och ömsesidig sexuell attraktion mellan dem. Hon var intresserad av sex för en natt. Hon hade inte varit mycket på Forum men hon hade hört att Jean-Claude Arnault var en kvinnokarl som hade många kvinnor. Det passade henne bra för hon var inte intresserad av en relation. Hon och Jean-Claude Arnault tog en taxi till en lägenhet på Östermalm. Det var en liten lägenhet, hon såg bara ett rum och tror att det var en etta. I rummet fanns det en säng och en kokvrå. Hon tror att det fanns ett bord och stolar. Det fanns en toalett.

Hon och Jean-Claude Arnault gick in i rummet och inledde direkt sex i sängen. Det var helt ömsesidigt. Möjligen var Jean-Claude Arnault lite dominant men inte så pass att hon kände sig obekväm eller att det annars kändes konstigt. Innan Jean-Claude Arnault tog tag i hennes nacke innehöll sexet ”inte en millimeter” av våld. Det var en ömsesidig sexuell situation. Det är svårt att uppskatta hur lång tid det

ömsesidiga sexet varade men kanske femton minuter. Det hände en märkelig sak som hon aldrig varit med om i en sexuell situation förut. Jean-Claude Arnault härmade hennes lustfyllda stönande. Hon blev förvånad och kände sig inte bekväm. Det var därför hon tog initiativ till att ge honom oralsex.

Plötsligt förändrades hela situationen. Jean-Claude Arnault tog tag med båda händerna om hennes nacke och tryckte in sitt kön så långt ner i hennes hals att hon inte kunde andas. Alla hennes luftvägar stängdes av helt och hållet och det uppstod kräkreflexer. Jean-Claude Arnault höll stenhårt i hennes huvud hela tiden. Det är svårt att säga hur lång tid detta pågick, men uppskattningsvis trettio sekunder, kanske uppemot en minut. Det var så pass länge att hon fick panik i hela kroppen. Jean-Claude Arnault sa inget när han gjorde det. Hon försökte komma loss men han höll henne i ett stenhårt grepp. Hon tog i med händerna mot honom och försökte häva sig upp men kom inte loss. Hon tog inte tag i Jean-Claude Arnaults händer eller slog honom. Hon såg inte Jean-Claude Arnault och kan inte svara på om hans ögon var öppna eller slutna under tiden han höll greppet om henne. När han hade sitt kön i hennes hals gjorde han små juckande rörelser men inte så att hon fick luft och kunde andas. Hon fick ett par kraftiga spykonvulsioner genom hela kroppen och spydde till slut i sin egen mun. I precis samma ögonblick som hon fick spya i munnen drog Jean-Claude Arnault hennes huvud och en del av hennes överkropp utanför sängkanten så att hon kunde spy på golvet och inte på hans lakan. Han gjorde en rafsande rörelse på golvet, det låg kläder där och en tidning. Efter att han hade dragit ut henne över sängkanten släppte han henne genast. Hon svalde spyan. Någon droppe av spyan hamnade på golvet. – Hon vände sig om på rygg för att få luft. Hon var chockad, rädd och blank i hela huvudet. I det skedet låg hon närmast sängkanten och Jean-Claude Arnault längre in i sängen. Han la sig på henne och började ha vaginal sex med henne. Hon gjorde inget. Hon var oförmögen att säga åt honom att sluta eller att knuffa bort honom. Hon var passiviserad och helt frusen i kroppen. Jean-Claude Arnault sa inget under tiden han hade vaginal sex med henne. Det vaginala sexet pågick i kanske fem-sju minuter. Han fick utlösning i henne.

Efter att han hade fått utlösning gled han ur henne. Han sa fortfarande ingenting. Hon låg bredvid honom och efter ett tag tror hon att han somnade. Hon somnade själv till och vaknade flera gånger. Hon var väldigt chockad, rädd och blank i hela huvudet. Hon upplevde en total uppgivenhet och förnedring. Efteråt sas inte ett ord mellan dem.

Målsäganden vet att hennes iakttagelse av att det låg en tidning på golvet är en ny uppgift som hon inte lämnade i polisförhör. Hon berättade inte i polisförhör att hon såg det eftersom hon tänkte att det inte var relevant. Hon har alltid vetat att hon såg att det låg en tidning på golvet men hon tyckte inte att det var viktigt att säga i polisförhör för det kändes som en konstig detalj.

Hon var inte särskilt berusad vid tillfället. Hon tyckte inte att Jean-Claude Arnault verkade särskilt berusad. Han var inte full. Han hade inga problem att få stånd. Hon kan inte gradera vad som var värst av oralsexet eller det vaginala sexet. Det var en otroligt våldsam handling när han höll fast henne och körde in sin penis i hennes svalg så plötsligt och brutalt. Men vaginalsexet var oerhört förnedrande i det att hon var passiv och inte gjorde något. Vid oralsexövergreppet gjorde hon motstånd. Hon tog sig inte från lägenheten när Jean-Claude Arnault hade somnat därför att hon var rädd och chockad. Hon tänkte inget, det var ett väldigt blankt tillstånd.

På morgonen steg de upp. De åt inte frukost. Jean-Claude Arnault var inte hotfull utan ganska glad. Han gjorde vissa närmanden men hon gled undan och avvärjde hans försök att kyssas. Hon konfronterade honom inte och gav honom sitt telefonnummer fast hon inte ville göra det. Hon var orolig och rädd därför att han hade utsatt henne för ett så brutalt våld. Hon hade aldrig varit med om att en annan människa gjort så mot henne. Jean-Claude Arnault beställde en taxi. I taxin var hon tyst och sa inte så mycket. Jean-Claude Arnault släppte av henne vid tunnelbanan. Från det ögonblicket fanns det en fysisk skräck hos henne för Jean-Claude Arnault som satte sig i hennes kropp.

När hon kom hem kontaktade hon Helena Boberg på telefon och via sms. Hon berättade för Helena att något allvarligt hade hänt men minns inte om hon berättade exakt vad. Hon tror att hon och Helena sågs en eller två dagar efter händelsen och då berättade hon för Helena om händelsen.

Tiden mellan händelserna

Efter natten mellan den 5 och 6 oktober 2011 kontaktade Jean-Claude Arnault henne flera gånger. Hon ville undvika en situation som skulle göra honom arg och tyckte att det bästa var att bara undvika honom. I slutet av oktober 2011 hade hon flera gånger sagt nej till Jean-Claude Arnaults förslag om att de skulle träffas.

Jean-Claude Arnault började kontakta henne genom Helena och det gjorde att det blev svårt för målsäganden att säga nej till honom. Helena behövde Jean-Claude Arnault eftersom han hade viktiga kontakter i kulturvärlden. Jean-Claude Arnault föreslog att hon och Helena skulle få biljetter till Forum. Målsäganden sa först nej men tänkte sedan att det skulle vara många personer där och att om hon gick dit med Helena så skulle Jean-Claude Arnault märka att hon inte var intresserad. Hon gick på ett par evenemang på Forum i november 2011. När hon var där gjorde Jean-Claude Arnault vissa närmanden men hon kunde lätt styra undan dem. Han gick inte över gränsen och hon upplevde inte att det var särskilt hotfullt. I slutet av november 2011 föreställde hon sig att det hade blivit väldigt tydligt för Jean-Claude Arnault att hon inte var intresserad av att ha en relation med honom.

Händelsen den 2-3 december 2011

Jean-Claude Arnault kontaktade Helena i slutet av november 2011 och föreslog att de tre skulle träffas och äta middag. Målsäganden sa nej. Helena ville gärna äta middag med Jean-Claude Arnault. Målsäganden upplevde att situationen blev väldigt knepig när Jean-Claude Arnault försökte kontakta henne genom Helena. Till slut accepterade hon att följa med på middagen. Hon tänkte att det skulle bli

obehagligt med bara de tre men visste att Helena skulle vara med henne. Målsäganden tänkte att Jean-Claude Arnault skulle förstå under middagen att hon inte var intresserad.

Hon, Helena och Jean-Claude Arnault träffades och åt middag på restaurang Musslan den 2 december 2011. Hon tyckte inte att det var roligt att träffas men det var en helt okej situation. Jean-Claude Arnault har fina sidor och kan vara generös. Efter middagen gick de tre till Riche. Hon kände sig inte bekväm men hade inte upplevt att Jean-Claude Arnault hade gjort närmanden mot henne under middagen och tänkte att han nu hade förstått att hon inte var intresserad. Efter att de satt sig inne på Riche försvann Helena i väg. Hon ville inte vara ensam med Jean-Claude Arnault och gick därför och letade överallt på Riche efter Helena och ringde henne flera gånger utan att få svar. Hon gick tillbaka till Jean-Claude Arnault och sa att hon ville åka hem. De gick ut från Riche och Jean-Claude Arnault följde henne till tunnelbanespärrarna. Tunnelbanan hade slutat gå och hon hade inte råd att ta en taxi. Hon bodde vid detta tillfälle i en förort söderut och det var för långt att gå hem från innerstaden. Jean-Claude Arnault erbjöd henne att sova hemma hos honom. Hon sa till Jean-Claude Arnault att hon inte ville ha sex med honom eller ha någon relation med honom. Han sa att han förstod det. Hon upplevde hela tiden att hon var tvungen att kompromissa med Jean-Claude Arnault på ett sätt som hon inte ville göra för att han inte skulle bli aggressiv eller skapa problem för henne. Hon tänkte att han hade betett sig helt okej under middagen och hon hade fått intrycket när hon och Helena hade varit på Forum att han hade börjat fatta att hon inte ville ha sex eller en relation med honom.

I taxin sa hon igen att det inte skulle bli något sex och Jean-Claude Arnault sa att han förstod det. När de stod utanför lägenheten sa hon på nytt att det inte skulle bli något sex och han försäkrade henne att det inte skulle bli det. I lägenheten hängde hon av sig sin kappa och bad att få låna en t-shirt för hon ville inte sova i bara trosor. Hon bytte om och de la sig i sängen. Hon hade t-shirt och stringtrosor på sig.

Jean-Claude Arnault hade kalsonger på sig. Hon låg längst in på vänster sida och han låg längre bort bakom henne. Hon somnade och sov djupt.

Hon kände diffust att Jean-Claude Arnault tryckte sig mot henne. Han juckade mot hennes underliv bakifrån. Hon hade ena benet uppdraget framför sig och hon kände att han drog i hennes trosa. Hon blev klarvaken av att han trängde in i henne. Hon kände att kanten av trosan åkte in i slidan när han trängde in. Hon reste sig omedelbart och gjorde en värjande rörelse så att han skulle flytta på sig. Hon tror att hon sa något som att han skulle sluta. Hon gick rakt ut i hallen och började klä på sig. Jean-Claude Arnault steg upp ur sängen. Han hade virat ett lakan runt underkroppen. Hon grät och var helt förstörd. Han gick på henne och frågade vad det var med henne och om hon var arg. Han sa att han inte hade gjort något. Hon sa att han skulle gå.

Hon har inte tänkt på att det står i polisförhören med henne att hon vaknade kort därefter av att hon kände att Jean-Claude Arnault juckade mot henne och drog hennes trosa åt sidan och trängde in i henne. Hon har fått tillfälle att rätta förhören.

När hon hade rest sig ur sängen och stod i hallen upplevde hon att Jean-Claude Arnault var hotfull, arg och även lite rädd. Hon tänkte att Jean-Claude Arnault visste att han hade gått över gränsen, att han visste att det inte skulle bli något sex och att han var orolig över vad han hade gjort.

Hon vet inte om Jean-Claude Arnault fick utlösning i samband med att han trängde in i henne. Hon tror inte att han fick det eftersom samlaget avbröts direkt.

Hon var berusad vid tillfället men har klara minnesbilder av händelsen. Hon uppfattade att Jean-Claude Arnault var ungefär lika berusad som hon var. Hon tror att han hade druckit mer än henne men han var inte redlös. Efteråt hördes hon och

Helena av på telefon och via sms och inom en vecka hade hon berättat för Helena om vad som hade hänt.

Efter händelserna

Efter decemberhändelsen hörde Jean-Claude Arnault av sig till henne och föreslog att de skulle äta middag. Hon tackade ja till middagen. Hon sa till sig själv att det fick vara nog nu och att hon skulle säga åt honom att sluta kontakta henne. Hon ville inte dra in Helena utan ville träffa Jean-Claude Arnault ansikte mot ansikte. Hon var samtidigt rädd och stressad i förhållande till honom.

Hon och Jean-Claude Arnault åt middag på Musslan och hon uppfattade att Jean-Claude Arnault var väldigt ängslig. Hon sa till honom att hon inte var intresserad av en sexuell eller romantisk relation med honom och att de hade en överenskommelse om att det inte skulle bli något sex. Hon använde inte ordet övergrepp. Jean-Claude Arnault insisterade på att de skulle vara vänner. Han föreslog att hon skulle föreläsa på Forum och hon sa att hon inte ville det. Han sa då att han skulle resa till Paris och att han ville att hon skulle hälsa på honom där inom ramen för en vänskapsrelation. Hon sa att hon inte hade möjlighet att göra det. – Hon upplevde att det fanns en gräns för hur många gånger hon kunde avvisa Jean-Claude Arnault innan han blev aggressiv och började trakassera henne eller började säga saker om henne till personer på högskolan. Hon kände att hon alltid var tvungen att gå honom lite till mötes.

Målsäganden var orolig för Helena som var ensam i Paris med Jean-Claude Arnault. Helena och Jean-Claude Arnault ringde och tjatade på henne att hon skulle komma till Paris och i januari 2012 reste hon dit och stannade där i två-tre dagar. Hon bodde hos Jean-Claude Arnault men krävde att få sova i ett eget rum och gjorde det tillsammans med sin dotter och Helena. Hon umgicks ganska lite med Jean-Claude Arnault men åt middag med honom en kväll. I Paris träffade hon en tjej i tjugooårsåldern som hette Alexandra. Hon kände inte Alexandra sedan tidigare och

det var första gången de träffades. Jean-Claude Arnault berättade för henne att han hade en relation med Alexandra. Den sista kvällen hon var i Paris berättade hon för Alexandra om de övergrepp som Jean-Claude Arnault hade utsatt henne för.

Hon har inte haft sex med Jean-Claude Arnault vid några andra tillfällen än de som åtalet avser. Hon har aldrig kontaktat honom eller tagit initiativ till att de ska träffas.

Hon berättade för Johan Schubert om vad som hade hänt en eller två veckor efter den första händelsen. Johan Schubert sa att Jean-Claude Arnault verkade vara en passionerad person och att passion och våld i kombination kan upplevas som motsägelsefullt. Målsäganden sa till Johan Schubert att det hon berättade om inte var ett passionerat beteende utan ett övergrepp. Hon upplevde att Johan Schubert var lite skuldbeläggande.

För Vendela Fredricson berättade hon först om oralsexövergreppet i oktober. Det var i slutet av februari eller möjligen i början av mars 2012. Hon tror att det var i april 2012 som hon berättade för Vendela om händelsen i december 2011. Vid dessa två tillfällen berättade hon för Vendela om vad som hade hänt en gång och sedan uppehöll de sig inte vid detaljerna utan pratade mer om hennes mående.

När hon började gå hos Per Wadman berättade hon direkt för honom om oralsexövergreppet. Hon skämdes oerhört över händelsen 2-3 december 2011 men kan ha berättat även om den för honom. Det var under hösten 2013.

Hon lärde känna Hanna Nordenhök hösten 2011. De träffades hemma hos Hanna och hon berättade om vad som hade hänt. Hon och Hanna pratade senare på telefon om att målsäganden funderade på att polisanmäla Jean-Claude Arnault. Hon tror att det var på våren 2012.

Hon berättade om händelserna för Jakob Staberg när de blivit tillsammans. Det var egentligen den första relationen hon hade efter övergreppen och hon hade svårt med sexuell intimitet och tillit. Eftersom hon låg och sov när den andra händelsen inträffade kunde hon inte sova i samma säng som en man. Hon berättade först för Jakob om den andra händelsen och sedan om oralsexövergreppet.

Hon gick till polisen första gången 2013 och bad om att få träffa en kvinnlig polis som hon berättade om händelserna för. Poliskvinnan sa till henne att det hon berättade om faller under allmänt åtal och att hon inte hade något annat val än att göra en polisanmälan. Hon hade inte legitimerat sig eller lämnat sitt eller Jean-Claude Arnaults namn. Poliskvinnan sa till henne att gå hem och fundera och komma tillbaka och göra en polisanmälan. Hon sa att hon ville göra det men gjorde till slut ingen polisanmälan. Hon berättade för Per Wadman och Helena Boberg att hon hade varit hos polisen. Hon tror att hon berättade om det för Vendela Fredricson och Jakob Staberg.

Hon gick till samma polisstation 2017. Hon tänkte att hon inte kunde vara med i Matilda Gustavssons artikel om hon inte gjorde en polisanmälan. Hon pratade först med en poliskvinna och förklarade hur komplicerad situationen var för henne och att hon inte visste om hon vågade anmäla. Poliskvinnan hänvisade henne till en person på enheten för grova brott som hon pratade med. Hon vågade inte göra en polisanmälan.

När Matilda Gustavssons artikel publicerades var hon säker på att folk skulle bli rasande på henne. Så blev det inte. Det fanns ett stöd för henne och hon upplevde att de som hade uttalat sig i artikeln togs på allvar. Hon kände då att hon kunde göra en polisanmälan. Hon pratade med sin handledare på högskolan som är nära vän med Jean-Claude Arnault. Hon ville försäkra sig om att det inte skulle bli några problem och efter att handledaren sagt att det inte skulle bli det gick hon till polisen igen och gjorde en polisanmälan.

Varför hon inte polisanmälde förrän den 26 september 2017

Hon kände omedelbart efter händelserna att hon inte kunde polisanmäla Jean-Claude Arnault. Hon visste att Jean-Claude Arnault och hennes handledare på högskolan var nära vänner och att hennes handledare var ansvarig för en programserie på Forum. Hennes handledare var även nära vän med Jean-Claude Arnaults fru som är ledamot i Svenska Akademien. Det fanns även en professor vid hennes institution på högskolan som hade suttit i Forums ledning i perioder. Oavsett om hennes namn var sekretessbelagt skulle det läcka ut i kulturvärlden och orsaka en mycket svår situation för henne eftersom Jean-Claude Arnault var mycket respekterad i kulturvärlden. Helena var också vän med Jean-Claude Arnault och han hade stöttat Helena mycket. Helena hade nyligen publicerat en diktsamling på ett litet förlag och målsäganden var rädd att om hon polisanmälde Jean-Claude Arnault skulle Helena få problem. Målsäganden hade hört från Helena om två kvinnor som Jean-Claude Arnault hade trakasserat och förföljt. Målsäganden trodde att Jean-Claude Arnault skulle förstöra för henne och hon förstod att han var en person som man inte ville ha som fiende. Målsäganden trodde inte att det skulle bli så mycket media kring rättegången som det nu faktiskt har blivit men förstod att det skulle bli uppmärksammat och hon tyckte att det var oerhört jobbigt.

Jean-Claude Arnault

Han och målsäganden träffades första gången på en bistro efter en vernissage. Helena Boberg var på vernissagen. Han och Helena har känt varandra väldigt länge och han har varit ett stöd för henne. Han pratade med målsäganden och hon fattade tycke för honom. Hon sa till Helena att hon gärna ville fortsätta vidare med honom. Helena berättade för honom att målsäganden hade sagt det. Målsäganden skulle skicka ett fax och han och målsäganden gick därför till hans kontor. Efter det beställde de en taxi och åkte hem till hans lägenhet. Han tror att det var helt släckt i lägenheten.

Han och målsäganden älskade med varandra i lägenheten. Det var ett förspel där hon gav honom oralsex. De smekte och kysste varandra. Hon styrde hela processen och var väldigt aktiv. Han tyckte om det. Det var mörkt i rummet. Under oralsexet tror han att hon var rakt fram och nere mot hans ben. Oralsexet avslutades med att hon drog sig ur och la sig på sidan. Efter det hade de vaginalt sex. Han var ovanpå henne. De sa inget till varandra utan det var mest stönanden. Han tyckte att det var en normal kärleksakt. Han har absolut inget minne av att målsäganden höll på att kräkas. Det är klart att det kan ha hänt men han tror inte det. Eftersom det var ett rätt kort förspel framstår det för honom som orimligt. Han tycker att hennes upplevelse är bisarr.

Han tog sina sömnpiller och somnade. Målsäganden sov bredvid honom. När de vaknade på morgonen tände han i lägenheten. Han beställde en taxi. Han frågade henne om han skulle följa med och släppa av henne vid tunnelbanestationen och hon tackade ja till det.

Målsäganden har aldrig mått dåligt, kräkt, varit på väg att kräkas eller visat smärta när hon har haft sex med honom. Han har aldrig hållit hårt om hennes huvud. Hon har aldrig legat helt stilla eller varit passiv när han har haft ett vaginalt samlag med henne. Han kan inte svara på varför målsäganden har berättat som hon har gjort.

Efter händelsen i oktober 2011 tog han kontakt med målsäganden. Det är möjligt att han bad Helena att ringa till målsäganden. Helena berättade för honom att hon ringde till målsäganden och ville att målsäganden skulle äta middag med honom och Helena. Han har inget minne av att målsäganden tog kontakt med honom under den tiden men hon svarade på hans meddelanden. Målsäganden var flera gånger på Forum. Han ordnade så att hon stod på gästlistan.

Han åt middag med målsäganden och Helena på Musslan den 2 december 2011. De gick därefter till Riche. Målsäganden och Helena drack champagne och han drack

ett glas rödvin. Det visade sig så småningom att målsäganden ville sova över hos honom. Han fick veta att hon ville det därför att han frågade henne. Hon svarade att ja, det kan vi göra. De åkte hem till hans lägenhet. Han tror att de la sig ganska snabbt i sängen, hon först och han direkt efter henne. Han var naken. Han tror att målsäganden lånade en t-shirt. Anledningen till att hon gjorde det tror han är att vissa sover med kläder på och andra sover nakna. Han tror att målsäganden hade trosor på sig.

Det fanns flera täcken i sängen de låg i. Målsäganden hade möjlighet att sova på bäddsoffan om hon ville. Hon bad inte om att få göra det och han antog att hon la sig i hans säng för att de skulle älska. De låg sked i sängen och älskade. De tryckte sig mot varandra och han smekte henne. Han minns inte om hon smekte honom. Han tror att han drog ned hennes trosor till knäna. De hade ”godnattälskande”. Hon var vaken och tryckte mot honom. Hon mötte hans smekningar. Det var ett kort samlag. Han visste att hon var vaken eftersom de precis hade lagt sig. Han minns inte om han fick utlösning. Efteråt drog målsäganden upp sina trosor.

Ungefär en kvart efteråt ville målsäganden åka hem. Han funderade inte över det och tyckte inte att det var märkvärdigt. Målsäganden förklarade inte varför hon ville åka hem. Han sa att han skulle betala för en taxi. Målsäganden var inte ledsen eller upprörd. – Han har aldrig uppfattat att målsäganden inte var intresserad av honom. Hon har aldrig sagt till honom att hon inte var det. Han tror att han och målsäganden bara hade sex vid två tillfällen. Han kan inte kommentera om målsäganden skulle kunna ha något motiv för att skada eller beljuga honom. Han vill inte kommentera om han har läst hela Matilda Gustavsson artikel. Han vill inte spekulera kring den.

Anledningen till att han sa i polisförhör att om målsäganden hade varit i hans bostad på Storskärsgatan så hade hon definitivt aldrig sovit över beror på att det var den

minnesbilden han fick upp. Han var i chocktillstånd och tyckte att det var fruktansvärt att höra anklagelserna mot honom.

Lägenheten på Storskärsgatan har två rum och kök. Man kan komma in i sovrummet dels genom att gå genom köket, dels genom att gå genom vardagsrummet. Det är klart att målsäganden har sett vardagsrummet med bäddsoffan eftersom man går igenom det på väg in i sovrummet och när han och målsäganden träffades andra gången i december 2011 satt målsäganden på bäddsoffan.

Helena Boberg

Hon har känt Jean-Claude Arnault i drygt tjugo år. Hon var ung när hon lärde känna honom och hon har arbetat i hans verksamhet. Hans fru är en högt aktad poet och han har många kontakter överallt i svenskt kulturliv. Jean-Claude Arnault är en person som man helst ska hålla sig väl med och han låter gärna andra veta det. Hon har känt målsäganden i drygt tio år. Hon och målsäganden är nära vänner och följer varandras liv.

Hon läste artikeln av Matilda Gustavsson samma dag som den publicerades och kunde känna igen målsägandens berättelse i artikeln. Hon har inte läst den sedan dess. Matilda Gustavsson har hört av sig till henne. Hon vill inte svara på om hon har hörts i advokatutredningen.

Händelsen den 5-6 oktober 2011

Första gången målsäganden och Jean-Claude Arnault träffades kan ha varit den 5 oktober 2011 på vernissagen. Hon var där tillsammans med sin dåvarande partner. Målsäganden kom till vernissagen ganska sent innan den skulle stänga. Målsäganden drack inget på vernissagen. Hon, målsäganden och Jean-Claude Arnault gick till en bar i närheten. I baren stod hon en bit ifrån Jean-Claude Arnault och målsäganden och hon såg att de pratade med varandra. Målsäganden hade ett

glas vin bredvid sig. Hon uppfattade inte att målsäganden var berusad. Hon har ingen uppfattning om Jean-Claude Arnaults berusningsgrad. Jean-Claude Arnault och målsäganden gick från baren tillsammans ganska kort efter att de kommit dit.

Hon och målsäganden hördes av dagen efter via sms. Målsäganden skrev att något hade hänt den natten som målsäganden skulle berätta för henne om. När de väl träffades kort därpå berättade målsäganden att hon hade följt med hem till Jean-Claude Arnault och att målsäganden och Jean-Claude Arnault hade börjat ”umgås”. Med ”umgås” menar hon kanske att de hånglade. Målsäganden berättade att hon och Jean-Claude Arnault hade haft frivilligt oralsex och att Jean-Claude Arnault därefter höll fast hennes huvud och tryckte in sitt könsorgan i hennes mun och hals så att hon inte fick luft. Målsäganden försökte komma loss men Jean-Claude Arnault höll i henne. Målsäganden fick panik och kväljningar. När Jean-Claude Arnault släppte taget så drog han ut målsägandens huvud över golvet och föste fram en trave tidningar. Målsäganden berättade vidare att hon uppfattade att det var en mycket van gest och att hon trodde att Jean-Claude Arnault tänkte att hon skulle kräkas. Målsäganden berättade därefter att Jean-Claude Arnault fortsatte med en sexualakt med penetration och att målsäganden inte hade kraft att avsluta och gå därifrån. Målsäganden berättade inte för henne på vilket sätt sexualakten fortsatte eller också minns Helena inte att målsäganden berättade det. Målsäganden berättade att hon sov hos Jean-Claude Arnault och åkte hem på morgonen.

Anledningen till att Helena sa i polisförhör att hon fick veta om händelsen antingen dagen efter eller inom en vecka kan bero på att hon fick veta det både dagen efter och inom en vecka. Inom en vecka berättade målsäganden för henne att hon hade utsatts för ett sexuellt övergrepp av Jean-Claude Arnault. Målsägandens berättelse växte inte fram successivt utan målsäganden berättade för henne vid ett enda tillfälle om vad som hade hänt. Helena kan inte svära på var de befann sig när målsäganden berättade för henne men hon vet att målsäganden var hemma hos henne ett kort tag efter händelsen och det kan ha varit då som målsäganden

berättade för henne. Målsäganden var upprörd, pratade forcerat och rösten bröts när hon berättade. Målsäganden var rädd och ledsen och hon ville inte att Helena skulle berätta om händelsen för någon. Hon tror att målsäganden grät. Det var mycket smärtsamt för Helena att höra målsäganden berätta om det tillvingande oralsexet. Hon blev väldigt ledsen, upprörd och arg när hon hörde om det.

Tiden mellan händelserna

Efter händelsen i oktober 2011 hade hon inte nära kontakt med Jean-Claude Arnault. Hon hade väldigt dubbla känslor. Hon upplevde det som viktigt att inte konfrontera Jean-Claude Arnault eller avslöja något hon visste om vad som hade hänt. Det var viktigt därför att Jean-Claude Arnault hade mycket inflytande på målsägandens arbetsplats och målsäganden kände sig hotad och var rädd för att få problem på arbetsplatsen om det kom ut.

Efter händelsen i oktober 2011 var Jean-Claude Arnault väldigt angelägen om att få träffa målsäganden flera gånger. Helena uppfattade att målsäganden var angelägen om att hålla god min och att inte konfrontera Jean-Claude Arnault eller göra något som provocerade honom. Jean-Claude Arnault ringde och skickade sms till målsäganden och hörde även av sig till Helena och ville att hon skulle ta med målsäganden till Forum och på middagar. Hon vet att Jean-Claude Arnault hörde av sig till målsäganden på telefon och via sms eftersom målsäganden berättade det för henne. Målsäganden berättade för henne att målsäganden tyckte att det var obehagligt.

Händelsen den 2-3 december 2011

Hon, målsäganden och Jean-Claude Arnault åt middag på restaurang Musslan den 2 december 2011. Målsäganden berättade att hon inte såg fram emot middagen men gärna ville normalisera relationen med Jean-Claude Arnault. Middagen gick bra och efteråt gick de tre till Riche. Helena träffade en bekant och gick i något läge på toaletten. När hon kom ut från toaletten kunde hon inte hitta målsäganden. Hon fick

veta efteråt att målsäganden hade letat efter henne. Hon vet inte om målsäganden försökte ringa henne. Det vore olikt henne att inte själv ha försökt ringa målsäganden men hon kan inte svära på att hon gjorde det. Hon berättade inte i polisförhör att hon letade efter målsäganden på Riche för hon tänkte att det viktiga var att berätta vad Jean-Claude Arnault hade gjort mot målsäganden. Klockan var kanske två när målsäganden och Jean-Claude Arnault lämnade Riche.

– Målsäganden berättade att det var en överenskommelse mellan målsäganden och Jean-Claude Arnault innan middagen att de inte skulle ha sex. Det är det Helena svarar på när hon får frågan i polisförhör om målsäganden och Jean-Claude Arnault pratade med henne innan de lämnade Riche. Målsäganden var väldigt bestämd med att hon inte ville ha sex med Jean-Claude Arnault.

Helena hade druckit alkohol under kvällen och var påverkad men vid sina sinnens fulla bruk. Hon kan ha druckit fem glas champagne och vin. Hon och målsäganden hade väl druckit ungefär lika mycket. Målsäganden sa till henne under kvällen att målsäganden var väldigt berusad. Målsäganden var absolut inte redlös.

Hon och målsäganden hördes av dagen efter på telefon eller sms. Målsäganden ville berätta om något när de träffades. Hon och målsäganden måste ha träffats inom en vecka efter händelsen. När de träffades berättade målsäganden att hon hade letat efter henne, att målsäganden inte kunde ta tunnelbanan hem och att hon följde med Jean-Claude Arnault hem i en taxi. Jean-Claude Arnault hade varit helt på det klara med att han och målsäganden inte skulle ha sex. Målsäganden berättade att hon somnade och vaknade av att Jean-Claude Arnault penetrerade henne trots att hon låg och sov. Målsäganden berättade att Jean-Claude Arnault penetrerade henne bakifrån och att hon hade t-shirt och trosor på sig när han gjorde det. Helena tror att målsäganden hade fått låna t-shirten för att sova i. Hon är säker på att målsäganden berättade om en penetration bakifrån men är inte säker på exakt hur målsäganden låg när det skedde. Målsäganden berättade att hon reste sig upp och ville gå hem

och att Jean-Claude Arnault blev väldigt arg. Målsäganden klädde sig snabbt och Jean-Claude Arnault ringde efter en taxi.

När det gäller att Helena sa i polisförhör att hon tror att målsäganden låg på mage och att Jean-Claude Arnault hade legat över målsäganden bakifrån vill hon nu säga att det hon minns är att målsäganden berättade att Jean-Claude Arnault var inne i henne och att det var fruktansvärt. Hon tror inte att målsäganden använde orden ”penis i vagina” som hon sa i polisförhör men det var innebörden av vad målsäganden berättade.

Målsäganden var ledsen och upprörd när hon berättade. Det var en väldigt förnedrande situation för målsäganden och målsäganden anklagade sig själv och skämdes över att en gång till ha varit med om att bli tvingad till sex. Helena känner sig bestört över att Jean-Claude Arnault utsatte målsäganden för detta.

Efter händelserna

Hon blev erbjuden att resa till Paris och övernatta i en lägenhet tillsammans med Jean-Claude Arnault. Han ville gärna att hon och målsäganden skulle komma dit tillsammans men målsäganden ville inte följa med. När hon var i Paris började Jean-Claude Arnault att höra av sig till målsäganden för att få henne att komma dit. Målsäganden sa nej flera gånger men bestämde sig sedan för att komma dit med sin dotter. Målsäganden, hennes dotter och Helena sov tillsammans i ett eget rum i lägenheten.

Jean-Claude Arnault har haft ett nära samarbete och är vän med målsägandens f.d. professor och handledare på högskolan. Målsäganden hade en väldigt osäker anställning på högskolan. Det är en liten värld med hård konkurrens. Målsäganden vågade inte göra en polisanmälan.

Helena har efter polisförhören men innan förhandlingen pratat med målsäganden. Hon har pratat med målsäganden om att förhandlingen skulle hållas. Hon har inte pratat med målsäganden om vad som sats under den första förhandlingsdagen.

Johan Schubert

Han är läkare med psykoterapeutisk inriktning. Målsäganden besökte honom i nästan fyra år mellan 2009 och 2013. Under några perioder besökte hon honom nästan två gånger per vecka.

Målsäganden berättade för honom om en händelse som hon hade blivit utsatt för. Han minns inte när eller var hon berättade men han minns exakt vad hon berättade. Målsäganden berättade att hon hade träffat Jean-Claude Arnault som hade tagit tag i hennes nacke och hår och med kraft fört hennes huvud till sitt kön. Målsäganden hade känt en sådan vämjelse att hon hade kräcks. Målsäganden hade försökt freda sig. Hon berättade att hon hade försökt avvärja händelsen men han minns inte vad mer hon sa om det.

Det är svårt att minnas hur målsägandens sinnesstämning var när hon berättade om händelsen men det är klart att hon var upprörd. Episoden är uppseendeväckande och har därför fastnat i hans minne. Journalanteckningen daterad den 19 oktober 2011 är ett sätt att memorera våldshandlingen som målsäganden berättade om utan att närmare specificera. Hur man skriver i journaler är varje läkares ensak. Att han skriver väldigt kortfattat märks på hans övriga anteckningar. Det är ett sätt att befästa vad han har lyssnat på. Han kan inte förstå annat än att det som målsäganden berättade för honom ska benämnas som en sexuell relation även om det inte skedde med samtycke. I fråga om hans journalanteckning daterad den 15 februari 2013 så är det självklart att ”kollega i kulturfären” avser Jean-Claude Arnault. Målsäganden berättade inte för honom om några andra liknande händelser. Terapin avslutades genom en ömsesidig överenskommelse mellan honom och målsäganden.

Vendela Fredricson

Hon har träffat Jean-Claude Arnault och varit på Forum ett par gånger. Hon och målsäganden träffades på en konstnärsskola och har umgåtts mycket sedan dess. De har känt varandra i drygt tjugo år. Hon har läst artikeln av Matilda Gustavsson. Hon kände igen målsägandens berättelse i artikeln. Hon har inte velat ta del av andra artiklar om detta. Hon har inte deltagit i någon grupp på sociala medier där detta har diskuterats och känner inte till att det har funnits någon sådan grupp. Hon har inte hörts i advokatutredningen.

I februari 2012 berättade målsäganden för henne om den första händelsen. Målsäganden kom hem till henne. Hon visste innan besöket att målsäganden hade träffat Jean-Claude Arnault men visste inget om omständigheterna eller att de hade träffats tillsammans med Helena Boberg. Hon och målsäganden satt i hennes kök. Målsäganden berättade att hon träffade Jean-Claude Arnault ute och följde med till hans övernattningslägenhet. Som Vendela uppfattade det träffades målsäganden och Jean-Claude Arnault på Riche. Målsäganden berättade att hon och Jean-Claude Arnault klädde av sig och skulle ha sex. Det inleddes med hängel. Målsäganden hade Jean-Claude Arnaults könsorgan i sin mun. Vendela uppfattade att målsäganden berättade om ett förspel när målsäganden hade Jean-Claude Arnaults könsorgan i munnen och att inte var fråga om tvång. Målsäganden berättade för henne att Jean-Claude Arnault tog tag och tryckte ner målsäganden över sitt könsorgan och höll fast henne. Målsäganden berättade vidare att hon kämpade för att komma loss, att hon försökte ta sig upp genom att spjärna emot och luta sig bakåt och genom att försöka ta bort hans händer och att hon fick ner Jean-Claude Arnaults könsorgan i sin hals och inte kunde andas och var rädd. Jean-Claude Arnault vräkte undan hennes huvud innan hon skulle kräkas och målsäganden tolkade det som att det hade hänt förut. Målsäganden tolkade Jean-Claude Arnaults gest som att det var för att hon inte skulle kräkas på honom. Vendela vet inte om målsäganden sa att hon kräktes. Det kan stämma att hon sa i polisförhör att Jean-

Claude Arnault vräkte målsäganden åt sidan och att målsäganden kräktes på golvet. Målsäganden berättade att hon var rädd att hon skulle dö när hon hade Jean-Claude Arnaults kön i sin hals och att hon fick panikkänslor, kväljningar och kvävningsskänslor. Vendela fick uppfattningen att övergreppet pågick i ett par minuter och att det var lika intensivt hela tiden. Målsäganden berättade att Jean-Claude Arnault därefter hade haft sex med henne. Vendelas bild är att målsäganden sa att hon låg på rygg när Jean-Claude Arnault gjorde det. Målsäganden sa att hon hade varit helt passiv när han gjorde det. Målsäganden sa inte varför hon hade varit det.

Det stämmer att Vendela sa i polisförhör att hon inte visste hur länge Jean-Claude Arnault tryckte ner målsäganden över sitt könsorgan och att hon inte frågade målsäganden om det och att Vendela sa i förhöret att det måste ha varit under en längre stund.

När målsäganden berättade för henne tittade hon ner mycket och höll tillbaka ganska mycket. Vendela känner målsäganden väldigt väl och känner hennes sätt. Målsäganden försökte hålla ihop sig men det brast för målsäganden och hon grät. Målsäganden är otroligt stark och inte en person som bryter ihop.

I april 2012 berättade målsäganden för henne om den andra händelsen och att Jean-Claude Arnault erbjöd målsäganden att sova i samma lägenhet som vid den tidigare händelsen. Målsäganden berättade vidare att hon gick med på det, att det var sent och tunnelbanan hade slutat gå och att hon och Jean-Claude Arnault åkte till lägenheten i en taxi. Det var inte för att de skulle ha sex utan för att målsäganden skulle få sova över. Målsäganden berättade för henne att det åtminstone två gånger hade sagts ”inget sex”. Målsäganden och Jean-Claude Arnault gick och la sig i samma säng. Målsäganden hade trosor på sig och någon tröja. Hon tror att målsäganden hade lånat en t-shirt. Målsäganden berättade att hon vaknade av att Jean-Claude Arnault penetrerade henne vaginalt. Vendela uppfattade målsägandens

berättelse som att målsäganden låg på sidan och att Jean-Claude Arnault låg bakom henne. Målsäganden berättade att Jean-Claude Arnault drog hennes trosor åt sidan och att det var så han kom in. Det hela avslutades med att målsäganden vaknade, kastade sig upp ur sängen och grät. Vendela uppfattade det som att Jean-Claude Arnault reagerade genom att försöka lugna målsäganden och beställa en taxi.

Det var mycket jobbigare för målsäganden att berätta om den andra händelsen. I den orala situationen kunde målsäganden i vart fall kämpa men under den andra händelsen var det en maktlöshet och målsäganden sa att det var otroligt förnedrande.

Vendela känner till att målsäganden besökte en polisstation utan att göra en polisanmälan. Det var senare under 2012. Målsägande berättade för polisen vad som hade hänt utan att lämna vare sig sitt eget eller Jean-Claude Arnaults namn. Målsäganden vågade inte göra en anmälan pga. sin arbetssituation. Målsäganden sa att banden var täta med professorerna och nämnde sin handledare. Målsäganden var rädd för att hon inte skulle få slutföra sin avhandling. Efter händelserna berättade målsäganden flera gånger att det var svårt med sex. Målsäganden sa att hon hade svårt att känna tillit till män.

Hon och Helena Boberg har arbetat tillsammans men har inte pratat om det som målsäganden berättade om. Hon är bekant med Hanna Nordenhök men har inte pratat med henne om det. Hon och Jakob Staberg har inte pratat om det.

Hanna Nordenhök

Hon är bekant med Jean-Claude Arnault. Hon har inte umgåtts med honom privat men har bl.a. besökt hans kulturscen ett tiotal gånger och uppträtt på hans scen två gånger. Hon känner målsäganden genom sitt arbete som författare. Hon och målsäganden har umgåtts i samma kretsar och haft en gemensam vän i Helena

Boberg. Hon har läst artikeln av Matilda Gustavsson. Hon har inte blivit intervjuad i advokatutredningen.

Målsäganden berättade någon gång under vårterminen 2012 för henne om en händelse som hade inträffat under hösten 2011. Hanna tror att de var hemma hos henne när målsäganden berättade. Hon tror det därför att hon har en minnesbild av att målsäganden gjorde en gest när hon berättade om händelsen för henne.

Målsäganden berättade att hon skulle ligga med Jean-Claude Arnault och hon skulle ge honom oralsex. Det var först frivilligt när Jean-Claude Arnault förde in sin penis i målsägandens mun. Målsäganden berättade att Jean-Claude Arnault plötsligt tryckte sitt könsorgan långt ner i målsägandens hals så att hon kräktes och höll fast henne så att hon inte kunde komma loss. Målsäganden berättade att Jean-Claude Arnault styrde ut henne ur den säng de befann sig på så att hon inte skulle kräkas i sängen utan på golvet. Hon minns att målsäganden sa att den rörelsen hade verkat så van från Jean-Claude Arnaults sida. Det var just den beskrivningen som målsäganden lämnade som gjorde att hon senare kände igen händelsen när hon läste Matilda Gustavssons artikel.

Det stämmer att hon sa i polisförhör att målsäganden sagt till henne att målsäganden vid tillfället var väldigt full. Hon känner sig nu osäker på om målsäganden faktiskt sa det till henne. Hon minns att målsäganden vid något tillfälle sa att Jean-Claude Arnault hade fyllt på målsägandens glas flera gånger men om detta var då eller vid något annat tillfälle som målsäganden och Jean-Claude Arnault träffades vet hon inte.

Det var en ganska allvarlig stämning när målsäganden berättade för henne.

Målsäganden var sammanbiten och uppenbart tagen. Hon uppfattade att det var svårt för målsäganden att berätta för henne och att målsäganden gav henne ett stort förtroende. Det var uppenbart att det var en stor ansträngning och anspänning för

målsäganden att berätta om det. Hannas intryck av vad målsäganden berättade var att målsäganden var värlös. Det fanns ingen otydlighet i det som målsäganden berättade för henne. Målsäganden blev fasthållen och tvingad. Hanna kände däremot själv en otydlighet som hade att göra med att det var svårt för henne att ta till sig tanken att det som målsäganden berättade om var brottsligt. Hon tänkte på händelsen som ett övergrepp men inte på ordet våldtäkt. Efter att hon läst artikeln har hon absolut ändrat uppfattning.

Hon minns att hon stod i Vitabergsparken på värkanten 2012 och pratade med målsäganden på telefon. Det var en eller två månader efter att målsäganden först hade berättat om händelsen för henne. De refererade till vad målsäganden hade berättat och målsäganden sa att hon funderade på att polisanmäla Jean-Claude Arnault. Hon sa till målsäganden att hon fanns där för henne. De pratade inte mer om själva händelsen vid det tillfället utan samtalet handlade mer om anmälan och att målsäganden var rädd för att anmäla. Hon tror inte att de pratade om varför målsäganden var rädd för att anmäla men det var liksom underförstått. Hon visste att Jean-Claude Arnault hade många kontakter och att målsägandens arbetsplats på högskolan hade många kopplingar till Jean-Claude Arnault, bl.a. att målsägandens handledare var god vän med Jean-Claude Arnault. Det var underförstått att det kunde få stora konsekvenser för målsäganden om hon anmälde Jean-Claude Arnault. Under samtalet nämndes inte ordet våldtäkt. Att Hanna inte såg det som konstigt att målsäganden funderade på att anmäla Jean-Claude Arnault indikerar att hon uppfattade det som hade hänt som en brottslig handling.

Hanna tror att Helena Boberg någon gång har nämnt det som målsäganden berättade för henne men de har inte diskuterat några detaljer. Hon har varit på Forum några gånger efter att målsäganden berättade för henne om händelsen. Hon vet att Helena Boberg åkte till Paris tillsammans med målsäganden och Jean-Claude Arnault. Hon känner Vendela Fredricson men har aldrig umgåtts med henne privat och har aldrig pratat med henne om det som målsäganden berättade för henne. Hon har aldrig

pratad med Jakob Staberg om det. Hon har pratat väldigt mycket med sin sambo och sina nära vänner om det.

Per Wadman

Målsäganden började gå i psykoanalys hos honom i augusti 2013. Han har läst artikeln av Matilda Gustavsson.

Han tror att målsäganden berättade för honom om händelsen för första gången under hösten 2013 när de hade setts under en månads tid. Målsäganden berättade att hon träffade en man och att hon och mannen skulle ha sex. Det traumatiska var inte att de skulle ha sex utan att målsäganden kände sig hotad till livet eftersom mannen pressade sitt erigerade kön in i hennes mun. Mannen tryckte hela kroppen mot henne så att hon inte kunde andas. Han uppfattade inte att de hade gemensamt oralsex utan att det var ett ordentligt övergrepp med sexuella förtecken. Mannen låste målsägandens kropp och det väckte tankar hos målsäganden om att hon kanske skulle dö. Hon försökte skjuta mannen ifrån sig för att få luft. Per Wadman har inget minne av om målsäganden berättade hur mannen reagerade när hon försökte skjuta denne ifrån sig. Målsäganden berättade att hon var låst och att mannen höll henne i ett hårt grepp. Målsäganden berättade om händelsen säkert ett tiotal gånger och han fick en väldigt tydlig bild av vad som hade hänt. Målsäganden nämnde vem mannen var. Han kände inte till mannen och hade inte hört talas om honom.

Det som han minns tydligast av mötena med målsägandena är hennes sinnesstämning. Det var så plågsamt för målsäganden att berätta om händelsen att han trodde att det var första gången som hon pratade med någon om det. Det krävdes en kraftansträngning för att övervinna hennes benägenhet att inte prata om det. Han förstod då att det var fråga om en väldigt traumatisk upplevelse.

Målsäganden berättade att hon hade sökt sig till en polisstation för att få klarhet i hur man från polisiärt håll såg på det som hon hade varit med om. Han tror att det

som hände efter att målsäganden besökte polisen var att hon fick bearbeta händelsen och att hon fick klart för sig att det var fråga om ett sexuellt övergrepp.

Målsäganden berättade inte för honom att hon hade gjort en polisanmälan men han vet att hon gjorde det därför att han läste om det i tidningen. – Han har stängt sin läkarmottagning och med hänsyn till alla människor han har träffat så har han förstört alla journaler.

Jakob Staberg

Han och målsäganden träffades i början av juni 2015. De hade gemensamma vänner. Efter höstlovet 2015 började de dejta och inledde en kärlekshistoria som varade i drygt ett år. Efter att relationen avslutades i december 2016 – januari 2017 sågs de inte alls under en period. De har setts några gånger efter det. Han har varit på Forum och är bekant med Jean-Claude Arnault. Han skummade igenom artikeln av Matilda Gustavsson när den publicerades och kände igen vissa saker som målsäganden hade berättat för honom om.

Efter att de började dejta i november 2015 var målsäganden vid ett tillfälle hemma hos honom och de blev mer intima. Målsäganden berättade för honom om saker som hon hade varit med om. Hon förklarade saker för honom som var snåriga och han var inte riktigt med på vad som pågick i henne. Det var två händelser som målsäganden berättade om. Som han minns det berättade målsäganden om båda händelserna i november 2015. Det kan ha gått två veckor mellan att hon berättade om vardera händelsen. Den första händelse som målsäganden berättade om var att hon vid ett tillfälle var ute på Riche med en väninna och umgicks med Jean-Claude Arnault. Målsäganden bodde i Rågsved och det var krångligt för henne att ta sig hem sent på natten. Målsäganden blev erbjuden av Jean-Claude Arnault att sova i en övernattningslägenhet på Gärdet. Som han förstod det så sa målsäganden till Jean-Claude Arnault att fine, jag följer med, men that's it och jag sover på soffan. Nästa morgon vaknade målsäganden av att Jean-Claude Arnault var i färd med att sätta på henne. Målsäganden berättade inte exakt vilken ställning hon och Jean-Claude

Arnault låg i utan mer att han var på henne i soffan och försökte genomföra ett penetrationssamlag och att målsäganden vaknade av det. Det blev något tjafs mellan dem och hon gav sig därifrån. Det var en chockad och förvirrad situation för målsäganden och hon berättade att situationen mellan henne och Jean-Claude Arnault var hotfull och överslätande om vartannat. Den andra händelsen berättade målsäganden om när han och målsäganden var hemma hos henne i Rågsved. De satt på sängen och målsäganden berättade som han uppfattade det att målsäganden och Jean-Claude Arnault var intima och att han plötsligt tryckte ner sin penis och att detta orsakade en kväljning hos målsäganden, som att man nästan spyr.

Målsäganden berättade om en gest och beskrev att Jean-Claude Arnault liksom avlägsnade hennes huvud från sängen eller soffan. Jakob tolkade detta så att om målsäganden skulle spy så skulle det inte komma på Jean-Claude Arnault.

Jakob Staberg upplevde att den första händelsen var lättare att kommunicera för målsäganden. Den andra satt djupare och av den fick man en bit i taget.

Målsägandens sinnesstämning när hon berättade om den första händelsen var ganska lugn. När hon berättade om den andra händelsen var hon mer känslomässigt förtätad men det var fortfarande ett lugnt samtal mellan dem. Den andra händelsen kändes starkare för honom. Målsägandens syfte med att berätta om händelserna var att säga det här har jag varit med om, det här påverkar hur jag är i en relation.

Han har pratat med sin pappa om vad målsäganden berättade. Han har inte pratat om det med Helena Boberg, Vendela Fredricson eller Hanna Nordenhök.

Lisa Munkhammar

Hon har arbetat som polis sedan 2010. Hon har arbetat på närpolisen, ingripandeverksamheten och är i dag på ungdomsutredningen. Hon har deltagit i symposium om fördjupad förhörsteknik.

Hon arbetade extra som utredare i jouren på Södermalms polisstation när stationsbefälet ringde och sa att det hade kommit in en kvinna i receptionen och ville anmäla en våldtäkt. När målsäganden kom in upplevde hon henne som ganska nervös men ändå bestämd. Hon upplevde att de fick en bra kontakt. Hon hade aldrig träffat målsäganden före detta tillfälle. Målsäganden började berätta om vad som hade hänt. Det var vissa saker som var svåra att berätta och som tog tid. Målsäganden var väldigt ledsen under vissa delar av förhöret. Det var lite skam, rädsla och upprivna känslor. Målsäganden grät vid alla tillfällen under samtalet när det var jobbiga stunder. Målsäganden hade inte tidigare gjort en polisanmälan och hade mått dåligt över det under en väldigt lång tid. Målsäganden berättade att hon i samband med #me too hade tagit mod till sig att berätta om händelserna. Efteråt var målsäganden fortfarande ledsen men hon upplevde att målsäganden kände lättnad. Hon upplevde målsäganden som trovärdig och väldigt berörd av händelserna.

När de var klara var målsäganden inte i stånd att gå igenom förhöret. Hon sa till målsäganden att hon skulle renskriva förhöret och hon ringde dagen efter till målsäganden och läste upp förhöret. Målsäganden förstod det hon läste upp och gjorde kanske någon anmärkning på något ordval men det var ingen större förändring av historien eller så. Det som målsäganden berättade för henne är det som framgår av förhöret och som målsäganden godkände dagen efter. Hon kände efteråt att hon önskade att hon hade filmat förhöret för att visa målsägandens starka sinnesstämning. När hon själv läste förhöret tyckte hon att det såg ”torrt” ut och skrev därför en kompletterande promemoria.

Det stämmer som framgår av förundersökningsprotokollet att förhöret med målsäganden pågick i en och en halv timme. En timmes dialogförhör är i snitt trettio sidor. I det här fallet är förhöret med målsäganden bara tre sidor. Hon skrev för hand under förhöret. Hon skrev inte på datorn för det smattrade för mycket och hon kände att hon ville ha en bra kontakt med målsäganden.

DOMSKÄL**Skuldfrågan***Den rättsliga regleringen*

Eftersom åtalet rör gärningar som påstås ha inträffat år 2011 ska tingsrätten vid sin bedömning tillämpa den lagstiftning som då var gällande i fråga om brottet våldtäkt.

Enligt 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013 döms för våldtäkt den som genom misshandel eller annars med våld eller genom hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller till att företa eller tåla en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningen art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag.

En sådan gärning ska alltså ha genomförts med användande av våld, hot eller tvång för att den ska bedömas som våldtäkt. Det är tillräckligt att gärningsmannen har använt sig av sådant våld eller hot om brottslig gärning som avses i bestämmelsen om olaga tvång i 4 kap. 4 § första meningen brottsbalken, dvs. i första hand misshandel eller annat fysiskt betvingande. Att slå, hålla fast eller tränga undan offret är exempel på våld mot person. Med våld avses också lindrigare former av våldsanvändning, t.ex. att någon rycker eller sliter i en annan persons arm eller kläder eller knuffar undan personen. Ett betvingande av någons kroppsliga rörelser, t.ex. genom att sära på benen, eller att med den egna kroppstyngden hindra offrets kroppsrörelser, utgör sådant våld som omfattas av bestämmelsen. Med hot avses både hot mot person och hot mot egendom. Det kan t.ex. vara verbala hot om att skada en person eller att förstöra den hotades egendom (se prop. 2004/05:45 s. 134).

Med sexuell handling avses handlingar som typiskt sett syftar till att väcka den sexuella driften hos gärningsmannen eller offret. Våldtäktsbrottet är avgränsat till sådana sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga

med samlag. Orala och anala samlag är exempel på handlingar som regelmässigt bedöms jämförliga med samlag.

Enligt 6 kap. 1 § andra stycket gäller detsamma den som med en person genomför ett samlag eller en sexuell handling som enligt första stycket är jämförlig med samlag genom att otillbörligt utnyttja att personen på grund av medvetlöshet, sömn, berusning eller annan drogpåverkan eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i ett hjälplöst tillstånd.

En förutsättning för att andra stycket ska bli tillämpligt är att offret befinner sig i ett hjälplöst tillstånd. I lagtexten anges tydliga och typiska fall som omfattas av bestämmelsen. Karaktäristiskt för ett hjälplöst tillstånd är att offret inte kan värja sig eller saknar förmåga att kontrollera sitt handlande. Det är inte enbart sådana fall där offret rent fysiskt är förhindrat att värja sig som omfattas. Även situationer där offret på grund av omständigheterna psykiskt upplever det som omöjligt att värja sig kan omfattas. Bedömningen av om offret befinner sig i ett sådant hjälplöst tillstånd som omfattas av bestämmelsen ska grundas på situationen i dess helhet (se prop. 2004/05:45 s. 137 f.) Högsta domstolen har i rättsfallen NJA 1997 s. 538 och NJA 2004 s. 231 prövat tillämpningsområdet för bestämmelsen.

Allmänna utgångspunkten för bevisvärderingen

För fällande dom i mål om sexualbrott krävs, liksom i brottmål i övrigt, att domstolen - genom den utredning som har lagts fram för domstolen under rättegången - finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till de gärningar som åklagaren har påstått i sina beskrivningar av gärningarna. Det innebär att det är åklagaren som ska bevisa samtliga omständigheter som krävs för att den tilltalade ska fällas för brott. Åklagarens bevisbörda omfattar alla rekvisit för den påstådda gärningen och även sådana förhållanden som har betydelse för hur ett brott bör rubriceras.

Domstolens uppgift i ett brottmål är alltså att bedöma om åklagaren har bevisat gärningspåståendena. I brottmål där det har hållits huvudförhandling är tingsrätten hänvisad till att göra denna bedömning utifrån den utredning som har lagts fram för rätten vid huvudförhandlingen.

Utgångspunkten är att det råder fri bevisprövning. Högsta domstolen har i det s.k. Balkongfallet (NJA 2015 s. 702) framhållit att bevisprövningar ska vara grundande på rationella skäl samt att analysen ska vara objektiv och ske strukturerat så att en omsorgsfull värdering av bevisningen säkerställs. I rättsfallet anvisar Högsta domstolen en metod för bevisvärdering som kan användas i många fall. Enligt den metoden ska domstolen vid bevisvärderingen först pröva värdet av de olika bevis som åklagaren har lagt fram var för sig. Därefter ska rätten ta ställning till om det sammanvägda värdet av denna bevisning är tillräckligt för att gärningspåståendet ska anses styrkt. Om beviskravet bedöms vara uppfyllt ska den tilltalades uppgifter och annan bevisning som åberopats mot åklagarens gärningspåstående granskas. Om gärningsbeskrivningen därigenom motbevisas eller om den tilltalades berättelse tar sådan kraft från åklagarens bevisning att beviskravet inte är uppfyllt ska åtalet ogillas.

Bevisvärdering i mål om sexualbrott

Bevisningen i våldtäktsmål består ofta främst av parternas berättelser. Det saknas ofta teknisk bevisning eller vittnesiakttagelser av själva gärningen till stöd för åtalet. Det utesluter inte att åtalet ändå kan bifallas. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2009 s. 447 I och II uttalat att det för bifall inte är tillräckligt att målsäganden framstår som mer trovärdig än den tilltalade, men att en alltigenom trovärdig utsaga, i förening med vad som i övrigt framkommit i målet, kan vara tillräckligt för en fällande dom. I rättsfallet NJA 2017 s. 316 p. 11 har Högsta domstolens utvecklat resonemanget och anført att i ett våldtäktsmål bygger åklagarens bevisning, utöver parternas berättelser, inte sällan på att målsäganden har berättat om händelsen för andra personer som hörs som vittnen. Det är då inte i egentlig mening fråga om

utredning som tar sikte på den påstådda gärningen, eftersom vittnena inte har gjort några egna iakttagelser av själva händelsen. Sådana uppgifter kan emellertid tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelsen i vissa fall utgöra ett indirekt stöd för målsägandens berättelse.

Värdering av muntlig bevisning

Högsta domstolen har i rättsfallen NJA 2010 s. 671 p. 8 och NJA 2017 s. 316 p. 10 angett ett antal kriterier som kan användas vid bedömningen av muntliga utsagor. Kriterierna har varit föremål för sakkunnig analys som tagit sin utgångspunkt i tillgänglig forskning på området. Slutsatserna av analysen är bl.a. att det förhållandet att en utsaga är klar, lång och detaljrik ofta kan vara tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister (i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information) är ett kriterium på bristande tillförlitlighet.

Uppgifter lämnade under förundersökningen

Högsta domstolen har i NJA 2015 s. 712 angett att det vid bedömningen av uppgifter av sådant slag måste beaktas att förhör under förundersökningen inte sker med de rättssäkerhetsgarantier som gäller vid förhör inför en domstol och i parternas närvaro. De noteringar som görs av polisen kan ha blivit missvisande av flera skäl, t.ex. därför att förhørsledaren och den som har förhörts talat förbi varandra utan att det framgår av anteckningarna. Om det är fråga om skriftliga sammanfattningar från ett förhör kan det vara oklart vilka frågor som faktiskt har ställts och därmed också vilka förhållanden som det har legat nära till hands för den hörde att berätta om. Upplysningar som först senare visar sig vara viktiga kan ha utelämnats och uppgifter kan ha getts en annan nyans än den som den hörde har velat förmedla. Det förhållandet att en uppteckning från ett förhör har lästs upp för förhörspersonen och godkänts av denne är inte någon garanti för att

förhörspersonen verkligen i alla delar står bakom den redovisning av förhöret som finns nedtecknad eller att redovisningen fullt ut återspeglar förhöret.

Bevisningen i detta mål

Bevisningen i detta mål består huvudsakligen av muntliga uppgifter och det är därför en central uppgift för tingsrätten att bedöma dessa uppgifters bevisvärde. I detta ingår att bedöma trovärdigheten och tillförlitligheten av uppgifterna. Vid trovärdighetsbedömningen måste tingsrätten bl.a. överväga om det finns omständigheter som kan ge en hörd person anledning att lämna felaktiga uppgifter. I tillförlitlighetsbedömningen ingår att överväga om en förhörsperson av något skäl kan ha missuppfattat ett händelseförlopp eller om personens minnesbilder kan ha påverkats efter händelsen. Omständigheter som kan påverka är exempelvis berusningsgrad, att andra har berättat om händelsen eller att händelsen har beskrivits i media eller på sociala medier. Berättelsens tillförlitlighet kan också påverkas av att lång tid har förflutit sedan händelsen ägde rum.

I detta mål medför bl. a. den långa tid som har förflutit sedan händelserna att det för en fällande dom krävs klar och tydlig stödbevisning. Enskilda uppgifter i händelseförloppet måste också få stöd i bevisningen. Utöver målsägandens berättelse består den huvudsakliga bevisningen i målet av vittnesuppgifter om vad målsäganden efter händelserna har berättat för vittnena. Tingsrätten kommer i anslutning till prövningen av de olika åtalspunkterna att gå in på frågor som gäller trovärdigheten av vittnesutsagorna och tillförlitligheten av målsägandens och vittnenas uppgifter.

Åklagaren har som skriftlig bevisning i målet åberopat delar av en artikel som publicerades i Dagens Nyheter den 21 november 2017. Artikeln har spritts bl.a. på sociala medier. I artikeln har målsäganden anonymt lämnat en berättelse som delvis beskriver de händelser som omfattas av åtalet. Artikeln har lästs av flera av vittnena. Tingsrätten anser att det inte går att dra några generella slutsatser om att

rapporteringen i media påverkar trovärdigheten eller tillförlitligheten av vittnenas berättelser. Bedömningen av om artikeln har påverkat ett vittnes tillförlitlighet måste i stället göras individuellt för varje vittne.

Trovärdigheten av målsägandens uppgifter

Utgångspunkten för bedömningen av båda åtalspunkterna i detta mål är målsägandens berättelse. Den första fråga som tingsrätten tar ställning till är därför trovärdigheten av målsägandens uppgifter.

Förhöret med målsäganden har varit långt och beskrivit ett händelseförlopp som förutom kontakterna med Jean-Claude Arnault har innefattat kontakter med flera olika personer i olika sammanhang och vid olika tidpunkter. Målsägandens berättelse har enligt tingsrätten i princip varit fri från motsägelser och den har inte innehållit detaljer eller moment som har varit svåra att förstå eller som verkat oprecisa eller oförenliga.

Målsägandens berättelse vid huvudförhandlingen om händelserna i åtalspunkterna 1 och 2 och hennes berättelse om hennes och Jean-Claude Arnaults kontakter före, mellan och efter händelserna samt hennes berättelser om vad och i vilka sammanhang hon har berättat för de vittnen som har hörts i målet har varit utförlig, sammanhängande, klar och levande. Hon har varit mycket noggrann när hon har berättat och hon har varit tydlig om hon har känt sig osäker på någon detalj.

När målsäganden har berättat om sina kontakter med Jean-Claude Arnault har hon varit måttfull och samvetsgrann och hon har inte gett intryck av att vilja överdriva sina upplevelser eller sina beskrivningar av Jean-Claude Arnaults agerande. Hon har gett en nyanserad bild av Jean-Claude Arnault och hon har bl.a. framhållit att hon inledningsvis tyckte att Jean-Claude Arnault var attraktiv och att hon även efter händelserna kunde observera att Jean-Claude Arnault hade goda sidor. Det har inte framkommit något som tyder på att målsäganden skulle vilja lämna felaktiga

uppgifter om händelserna eller om Jean-Claude Arnault. Hennes berättelser som specifikt gäller händelserna den 5-6 oktober och den 2-3 december 2011 bekräftas i hög grad av de uppgifter som vittnena har lämnat vid sina respektive förhör vid huvudförhandlingen.

Målsäganden har utförligt beskrivit skälen till att hon var så tveksam till att anmäla de åtalade gärningarna och hon har utförligt redovisat varför det tog så lång tid och flera besök hos polisen innan hon till slut gjorde en anmälan. Hennes uppgifter om orsaken till att hon tvekade att göra en polisanmälan, att hon gjorde flera försök och varför det dröjde innan hon slutligen anmälde stöds av de uppgifter som vittnena Helena Boberg, Vendela Fredricson och Hanna Nordenhök har lämnat. Vittnenas berättelser bekräftar bilden av att målsäganden var rädd för att en polisanmälan skulle påverka både hennes egen möjlighet att arbeta vidare på högskolan och Helena Bobergs möjligheter att verka som poet.

En bedömning av målsägandens berättelse utifrån de kriterier som Högsta domstolen har lagt fast i rättsfallen NJA 2010 s. 671 p. 8 och 2017 s. 316 p. 10 blir enligt tingsrätten att målsägandens berättelse ger ett trovärdigt intryck. Hennes utförliga förklaring till varför det dröjde så lång tid innan hon polisanmälde gärningarna är både rimlig och trovärdig. Den långa tid som förflöt innan hon gjorde en polisanmälan påverkar därför inte trovärdigheten av hennes berättelse.

Tingsrätten bedömer i anslutning till de enskilda åtalspunkterna tillförlitligheten av målsägandens uppgifter tillsammans med trovärdigheten och tillförlitligheten av vittnesuppgifterna.

Åtalspunkten 1

Åklagarens gärningsbeskrivning är indelad i två stycken som anger två skeden av den åtalade gärningen. Tingsrätten bedömer de olika skedena var för sig.

Gärningsbeskrivningens första stycke

När det gäller den åtalade gärningen i första stycket i åklagarens gärningsbeskrivning har målsäganden lämnat en detaljerad redogörelse för hur det sexuella umgänget inleddes med att hon frivilligt gav Jean-Claude Arnault oralsex, att Jean-Claude Arnault därefter tog tag i hennes nacke och höll fast henne medan han förde in sitt könsorgan långt in i hennes svalg, hur hon gjorde för att försöka ta sig loss, att hon fick kvävningsskänslor och kräkreflexer och att Jean-Claude Arnault förde henne från sig genom att fösa hennes kropp över sängkanten och slutligen att hon såg en tidning som låg på golvet.

När det gäller tillförlitligheten av målsägandens berättelse skulle den kunna påverkas om målsäganden varit berusad och pga. det inte haft tillräckligt exakta minnesbilder. Målsäganden har uppgett att hon innan hon och Jean-Claude Arnault kom till lägenheten hade druckit två glas vin och att hon inte var särskilt berusad. Det finns inget som motsäger den uppgiften och den får stöd av vittnet Helena Bobergs uppgifter. Enligt tingsrätten bör därför målsägandens berusningsgrad inte ges nämnvärd betydelse för bedömningen av tillförlitligheten av hennes uppgifter. Vid bedömningen av tillförlitligheten ska också beaktas att målsägandens berättelse vid huvudförhandlingen skiljer sig från vad hon uppgav i polisförhören på så sätt att hon då inte nämnde att hon såg en tidning på golvet. Hon har vid förhören i tingsrätten förklarat detta med att hon inför förhandlingen fick klart för sig att det var viktigt att berätta om alla detaljer hon kom ihåg. Enligt tingsrätten påverkar målsägandens olika uppgifter om den detaljen inte tillförlitligheten av hennes berättelse. Tingsrättens slutsats blir därför att målsägandens uppgifter är tillförlitliga.

Helena Boberg, Johan Schubert, Vendela Fredricson, Hanna Nordenhök, Jakob Staberg och Per Wadman har alla lämnat vittnesuppgifter som ger stöd åt målsägandens beskrivning av händelseförloppet.

Helena Boberg träffade målsäganden som berättade om händelsen inom en vecka efter den 5-6 oktober 2011, Johan Schubert träffade målsäganden som berättade om händelsen den 19 oktober 2011, Vendela Fredricson träffade målsäganden som berättade om händelsen i februari eller mars 2012, Hanna Nordenhök träffade målsäganden som berättade om händelsen våren 2012, Per Wadman hörde målsäganden berätta om händelsen under ett besök hos honom hösten 2013 och Jakob Staberg hörde målsäganden berätta om händelsen i november 2015. Samtliga vittnen har berättat om att målsäganden har beskrivit för dem att Jean-Claude Arnault höll fast hennes huvud och förde in sitt könsorgan lång ner i hennes svalg så att hon fick kväljningar och kräktes eller nästan kräktes, att hon försökte ta sig loss och att Jean-Claude Arnault sen föste eller styrde hennes kropp så att hennes huvud hamnade utanför sängen så att hon därför inte skulle kräkas i sängen. Helena Boberg och Hanna Nordenhök har berättat att målsäganden sagt att det verkade vara en van gest när Jean-Claude Arnault förde hennes huvud utanför sängkanten och att han drog fram en trave tidningar om hon skulle kräkas.

Alla vittnena har på olika sätt beskrivit att målsäganden var upprörd och ledsen när hon berättade om händelsen.

De vittnen som har berättat om händelsen har varit målsägandens vänner, hennes pojkvän eller terapeuter. Samtliga vittnen har varit noga med att berätta det som de har hört målsäganden berätta för dem och de har beskrivit i vilken sinnesstämning målsäganden var när hon berättade om händelsen. Två av vittnena har lämnat sina berättelser i egenskap av hennes terapeuter. Även om något av vittnena har lämnat skilda uppgifter i polisförhör och i tingsrätten om målsäganden verkligen kräktes eller inte anser tingsrätten att samtliga vittnen har gjort ett trovärdigt intryck.

Samtliga vittnen har berättat att de inte har pratat med varandra om det målsäganden har berättat om händelsen för dem. Vittnena har också varit noga med att berätta i vilket sammanhang de fick veta om den händelse de har vittnat om och

de har varit noggranna med att redogöra för sina minnesbilder från just det samtal som de hade med målsäganden när hon berättade om händelsen. Det innebär att tingsrätten bedömer att deras berättelser som utgångspunkt är tillförlitliga.

Det är några omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av tillförlitligheten av vittnesuppgifterna. En sådan omständighet är att flera av vittnena har läst artikeln i Dagens Nyheter. De vittnen som har berättat att de har läst avsnittet om målsäganden i artikeln har sagt att de har känt igen målsägandens berättelse men att det inte har påverkat den minnesbild de haft av vad målsäganden tidigare hade berättat för dem. Enligt tingsrätten finns det inte något i utredningen i målet eller i förhören med vittnena vid huvudförhandlingen som skulle innebära att tillförlitligheten av de uppgifter som var och en av de vittnen som har läst artikeln har lämnat i förhör vid huvudförhandlingen minskar.

Vittnet Johan Schubert har förklarat varför han i sin journalanteckning har antecknat "sexuell relation med våldsinslag" med att han skriver knapphändiga journalanteckningar och att det han vid huvudförhandlingen har berättat är det målsäganden berättade för honom. Enligt tingsrätten innebär inte formuleringen i journalanteckningen att tillförlitligheten av de uppgifter som Johan Schubert lämnat i förhöret vid huvudförhandlingen minskar.

Vittnet Hanna Nordenhök har i polisförhör uppgett att målsäganden sagt att hon var väldigt full. Vid huvudförhandlingen har hon uppgett att hon är osäker på att målsäganden faktiskt sa det och att hon minns det som att målsäganden sagt att Jean-Claude Arnault hade fyllt på målsägandens glas flera gånger men att den uppgiften kan ha gällt ett annat tillfälle när målsäganden träffade Jean-Claude Arnault. Enligt tingsrätten får det anses oklart vilken uppfattning Hanna Nordenhök fick om målsägandens berusningsgrad.

Enligt tingsrätten stöder vittnenas uppgifter vid huvudförhandlingen på ett tydligt sätt det som målsäganden har berättat om händelsen. Den muntliga bevisningen visar att målsäganden under flera års tid lämnat i allt väsentligt samma berättelse om händelseförloppet till flera från varandra oberoende personer. Tingsrätten noterar särskilt att vissa signifikanta detaljer i målsägandens berättelse, som den ”gest” hon har berättat att Jean-Claude Arnault gjorde när han föste henne huvud över sängkanten har återkommit i flera av vittnenas berättelser.

Tingsrättens sammantagna bedömning av bevisningen blir att målsägandens uppgifter om gärningspåståendet i åtalpunktens första stycke i enlighet med vad tingsrätten redan har konstaterat är trovärdiga och att de också är tillförlitliga i avgörande delar. Enligt tingsrättens mening är åklagarens bevisning, genom målsägandens berättelse som stöds av flera vittnesmål bedömda var för sig och i förening, tillräckligt stark för att beviskravet ställt utom rimligt tvivel ska vara uppfyllt avseende att det gick till på det sätt som målsäganden har berättat.

Tingsrätten övergår därför till att pröva om Jean-Claude Arnaults uppgifter förändrar bevisläget på ett sätt som innebär att beviskravet inte är uppfyllt.

Jean-Claude Arnaults berättelse om händelseförloppet har varit återhållsam och med få detaljer. Han har uppfattat att oralsexet var ömsesidigt och han har inte uppfattat att målsäganden försökte ta sig loss eller att hon kräktes eller var nära att kräkas. Hans berättelse är inte förenlig med målsägandens berättelse. Jean-Claude Arnaults berättelse innehåller dock enligt tingsrätten inte några omständigheter som försvagar tilltron till målsägandens och vittnenas uppgifter.

Tingsrättens samlade bedömning blir därför att det är ställt utom rimligt tvivel att händelsen gick till på det sätt som åklagaren har gjort gällande i gärningsbeskrivningen. Det innebär att tingsrätten anser att det är bevisat att Jean-Claude Arnault tvingade målsäganden att utföra oralsex genom att hålla fast hennes

nacke så hårt att hon inte kunde ta sig loss samtidigt som han förde in sitt könsorgan långt in i hennes svalg. Att hålla fast någon på detta sätt är sådant våld som omfattas av bestämmelsen i 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken och att föra in sitt könsorgan i målsägandens svalg är en sådan handling som enligt bestämmelsen i detta lagrum är jämförlig med samlag.

Gärningsbeskrivningens andra stycke

Åklagaren har gjort gällande att målsäganden med hänsyn till det som hänt enligt gärningsbeskrivningens första stycke hade försatts i ett hjälplöst tillstånd genom att Jean-Claude Arnault utnyttjat att målsäganden på grund av hans tidigare våldsamma beteende befunnit sig i en hotfull situation och känt allvarlig rädsla och därför saknat förmåga att värja sig.

Målsäganden och Jean-Claude Arnault har i denna del lämnat väl förenliga uppgifter. Målsäganden låg på sängen och Jean-Claude Arnault genomförde ett vaginalt samlag som ledde till att han fick utlösning.

Målsäganden har berättat att hon efter det inledande oralsexövergreppet befann sig i chock, kände sig frusen i kroppen och helt förvirrad och att hon inte förmådde göra något eller kunde avvärja det vaginala samlaget. Som tingsrätten redan har konstaterat är målsägandens uppgifter om hur hon kände sig när samlaget ägde rum trovärdiga. Det finns inte någon utredning i målet som talar för att hennes uppgifter inte skulle vara tillförlitliga. Målsägandens uppgifter stöds dessutom av vad Helena Boberg och Vendela Fredricson har berättat.

Enligt tingsrätten är det genom målsägandens uppgifter, som stöds av Helena Bobergs och Vendela Fredricsons uppgifter, visat att målsäganden pga. den våldtäkt hon utsatts för precis innan befunnit sig i ett sådant mentalt tillstånd att hon inte kunde värja sig och förhindra att Jean-Claude Arnault genomförde det vaginala samlaget med henne.

Målsägandens uppgifter om att hon förhöll sig helt passiv motsägs inte heller av vad Jean-Claude Arnault har berättat om att det vaginala samlag som genomfördes.

Den fråga som tingsrätten ska bedöma är om det samlag som genomfördes ska bedömas som våldtäkt enligt 6 kap. 1 § första stycket som åklagaren har gjort gällande eller bedömas utifrån 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken båda bestämmelserna enligt de lydelse som gällde före den 1 juli 2013.

Eftersom det inte har varit fråga om våld eller hot på det sätt som förutsätts för ansvar enligt 6 kap. 1 § första stycket kan det enligt tingsrätten inte bli fråga om att pröva skuldfrågan enligt 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken. Den bestämmelse som bör tillämpas vid prövning av skuldfrågan i denna del blir i stället 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken.

Enligt bestämmelsen i lydelsen före den 1 juli 2013 skall den dömas för våldtäkt som med en person genomför ett samlag eller en sexuell handling som enligt första stycket är jämförlig med samlag genom att otillbörligt utnyttja att personen på grund av medvetlöshet, sömn, berusning eller annan drogpåverkan eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i ett hjälplöst tillstånd. Rekvisitet ”hjelplöst tillstånd” hade tolkats snävt i rättspraxis och tillämpats när det varit fråga om situationer där flera omständigheter tillsammans har lett till slutsatsen att målsäganden ansetts befinna sig i ett hjälplöst tillstånd (jfr NJA 1997 s. 538 och NJA 2004 s. 231).

Efter den 1 juli 2013 ändrades bestämmelsen på ett sätt som innebar en utvidgning av tillämpningsområdet och därmed det straffbara området. Rekvisitet ”allvarlig rädsla” lades till samtidigt som rekvisitet ”hjelplöst tillstånd” byttes ut mot ”en särskilt utsatt situation”. I förarbetena angavs att syftet med denna ändring var att det straffbara området även skulle omfatta sådana situationer där offret har

klart begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet och undgå ett övergrepp. För straffansvar efter ändringen krävs inte att offret helt saknar förmåga att värja sig eller kontrollera sitt handlande (se anförd prop. s. 112). Den exemplifierande uppräkningsen i lagtexten kompletterades med begreppet ”allvarlig rädsla” för att tydliggöra att även en sådan omständighet kan innebära att offret befinner sig i en särskilt utsatt situation. Avgörande är hur situationen har sett sig från offrets synpunkt. Att rädslan ska vara ”allvarlig” innebär att det ska vara fråga om en rädsla av kvalificerat slag. Hit räknas t.ex. tillstånd av ”frozen fright”. Med detta kan avses en situation där offret på grund av gärningsmannens beteende blir paralyserad av skräck och därför möter övergreppet med passivitet (se anförd prop. s. 113). I förarbetena framhålls vidare att begreppet ”hjälpöst tillstånd” var för snävt i den mening att det inte täckte in alla straffvärda handlingar där gärningsmannen utnyttjat den situation som målsäganden befunnit sig i (se anförd prop. s. 119).

Att lagstiftaren från den 1 juli 2013 ändrat bestämmelsen och utvidgat tillämpningsområdet genom att ange rekvisitet ”allvarlig rädsla” och byta rekvisitet ”hjälpöst tillstånd” till ”en särskilt utsatt situation” och i förarbetena angett just en situation där offret på grund av gärningsmannens tidigare beteende blir paralyserad av skräck och därför möter övergreppet med passivitet kan enligt tingsrätten inte tolkas på annat sätt än att lagstiftaren ansett, att ett tillstånd där brottsoffret på grund av gärningsmannens tidigare våldsamma beteende befunnit sig i en hotfull situation och känt allvarlig rädsla och därmed saknat förmåga att värja sig, inte omfattades av den tidigare lagstiftningens utformning.

Tingsrätten anser mot denna bakgrund att bestämmelsen i 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken i den lydelse som gällde före den 1 juli 2013 måste tolkas så att den inte ger utrymme för att anse en målsägande, som liksom i detta mål pga. gärningsmannens tidigare beteende inte förmår avvärja ett vaginalt samlag pga. chocktillstånd, är i ett hjälpöst tillstånd. Det finns inte heller någon annan utredning

som ger grund för att dra slutsatsen att målsäganden befann sig i det som lagstiftaren vid den tidpunkten ansåg kunde inrymmas under rekvisitet hjälplöst tillstånd.

Tingsrättens sammanfattande bedömning av de gärningar som åtalats enligt åtalspunkten 1 blir följande. Det är ställt utom rimligt tvivel att Jean-Claude Arnault har tvingat målsäganden att utföra oralsex genom att hålla fast hennes nacke så hårt att hon inte kunde ta sig loss samtidigt som han förde in sitt könsorgan långt in i hennes svalg. Att hålla fast någon på detta sätt är sådant våld som omfattas av bestämmelsen i 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken och att föra in sitt könsorgan i målsägandens svalg är en sådan handling som enligt bestämmelsen i nämnda lagrum är jämförlig med samlag. Tingsrätten anser inte att bestämmelsen i 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013 ger utrymme för att bedöma målsägandens tillstånd när Jean-Claude Arnault strax därefter genomförde ett vaginalt samlag med henne som hjälplöst och att det därför saknas förutsättningar att bifalla åtalet i denna del.

När det gäller gärningen enligt första stycket i gärningsbeskrivningen ska tingsrätten ta ställning till om Jean-Claude Arnault hade uppsåt. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2004 s. 176 utförligt behandlat olika former av uppsåt.

I detta mål finns det inte någon direkt bevisning som tar sikte på frågan om Jean-Claude Arnaults uppsåt. Bedömningen av uppsåtet får därför göras utifrån Jean-Claude Arnaults agerande vid gärningstillfället. Utredningen i målet visar inte vad Jean-Claude Arnault tänkte eller hans direkta avsikt. Utredningen i målet visar inte heller att Jean-Claude Arnault skulle haft insikt om att hans agerande ledde till att målsäganden tvingades till en sexuell handling jämförlig med samlag. Tingsrätten övergår därför till att bedöma om Jean-Claude Arnault haft likgiltighetsuppsåt. Ett likgiltighetsuppsåt innebär att gärningsmannen inser att agerandet kan innebära ett visst resultat men är likgiltig inför den avsevärda risken att det blir så.

Likgiltighetsuppsåtet är den nedre gränsen för vad som krävs för att en person ska ha agerat med uppsåt. Med beaktande av det sätt som Jean-Claude Arnault agerade på vid gärningstillfället genom att hålla fast målsäganden mot hennes vilja och mot hennes försök att komma loss och samtidigt föra in sitt könsorgan i hennes svalg och därtill med beaktande av omständigheterna kring det vaginala samlag han strax efter genomförde mot målsägandens vilja anser tingsrätten att det är visat att Jean-Claude Arnault var likgiltig inför den avsevärda risken att hans handlande innebar att han med våld tvingade målsäganden att utföra oralsex som är en sexuell handling jämförlik med samlag. Tingsrätten bedömer därmed att Jean-Claude Arnault begick gärningen med uppsåt. Han ska därför dömas för våldtäkt när det gäller gärningen i första stycket i åtalpunkt 1.

Åtalpunkten 2

Målsäganden och Jean-Claude Arnault har båda berättat att de träffades och åt middag på restaurang Musslan tillsammans med Helena Boberg, att alla tre fortsatte till restaurang Riche, att målsäganden och Jean-Claude Arnault sent på natten följdes åt från restaurangen till tunnelbanan, att tunnelbanan hade slutat gå och att Jean-Claude Arnault erbjöd målsäganden att följa med Jean-Claude Arnault i taxi till lägenheten på Östermalm för att sova över. Målsäganden följde med till lägenheten och fick låna en t-shirt att sova i. De la sig båda i sängen, målsäganden var klädd i t-shirt och trosor. De samtalade inte med varandra. Jean-Claude Arnault låg bakom målsäganden och genomförde ett vaginalt samlag med henne.

Av målsägandens berättelse framgår mer detaljer som att hon följde med till lägenheten därför att hon inte hade råd att åka taxi hem och att hon vid tre tillfällen innan de kom fram till lägenheten klart och tydligt sa till Jean-Claude Arnault att hon inte ville att de skulle ha sexuell umgänge. Hon uttryckte att hon inte ville ha sex innan hon bestämde sig för att följa med i taxin till lägenheten, när hon och Jean-Claude Arnault satt i taxin på väg till lägenheten och när de befann sig utanför lägenheten. När de kom in i lägenheten gick hon in på toaletten för att byta om till

den t-shirt hon hade fått låna. Målsägandens uppgift om att hon klart och tydligt hade sagt att hon inte ville ha sex och att hon la sig med t-shirt och trosor på stöds av vad vittnena Helena Boberg och Vendela Fredricson har berättat. Även Jakob Stabergs berättelse bekräftar att målsäganden gjort klart att hon inte ville ha sex men Jakob Staberg har uppgett att målsäganden la sig på en soffa i stället för i en säng.

Den fråga som tingsrätten ska ta ställning till är om det samlag som genomfördes innebar att Jean-Claude Arnault otillbörligen utnyttjade att målsäganden pga. sömn befann sig i ett hjälplöst tillstånd.

Målsäganden har vid huvudförhandlingen berättat att hon somnade. Hon kände att Jean-Claude Arnault tryckte sig mot henne och ”juckade” mot hennes underliv bakifrån och att han drog i hennes trosa. Hon blev klarvaken när han trängde in i henne. En bit av trosan följde med in i hennes slida, hon gjorde en värjande rörelse och reste sig omedelbart och gick ut i hallen, klädde på sig och åkte därifrån i en taxi som Jean-Claude Arnault beställde. Vittnet Helena Boberg har berättat att målsäganden sagt att hon vaknade av att Jean-Claude Arnault penetrerade henne bakifrån, vittnet Vendela Fredricson att målsäganden sagt att hon vaknade av att Jean-Claude Arnault penetrerade henne och vittnet Jakob Staberg har beskrivit att målsäganden berättade att hon nästa morgon låg i soffan och vaknade av att Jean-Claude Arnault var i färd med att sätta på henne.

Som tingsrätten under rubriken *Trovärdigheten av målsägandens uppgifter* har konstaterat ger målsägandens berättelse beträffande den händelse som omfattas av denna åtalpunkt ett trovärdigt intryck.

När det gäller tillförlitligheten av målsägandens uppgifter finns det vissa omständigheter som måste beaktas. En sådan omständighet är att målsäganden enligt både sina egna och vittnet Helena Bobergs uppgifter hade druckit alkohol och

var berusad. Det finns ingen bevisning i målet som klargör målsägandens berusningsgrad men utredningen visar enligt tingsrätten att målsäganden var berusad och det måste enligt tingsrätten beaktas vid bedömningen av tillförlitligheten av hennes berättelse. En annan detalj som bör beaktas när det gäller att bedöma tillförlitligheten av målsägandens berättelse är vittnet Jakob Stabergs uppgift om att målsäganden berättade för honom att hon låg på en soffa och inte i sängen. Ytterligare en omständighet att beakta är att målsäganden i tingsrätten har sagt att hon kände att Jean-Claude Arnault tryckte sig mot henne och drog i hennes trosor och att hon blev ”klarvaken” när han trängde in i henne, vilket inte riktigt stämmer med de uppgifter hon har lämnat i polisförhören eller berättat för vittnena. Dessa omständigheter innebär enligt tingsrätten att tillförlitligheten av målsägandens uppgifter inte kan bedömas riktigt lika hög som trovärdigheten av hennes uppgifter.

Av Jean-Claude Arnaults uppgifter framgår att han och målsäganden inte pratade med varandra innan han trängde in henne, att han antog att hon ville ha sex eftersom hon la sig i sängen i stället för att lägga sig i soffan, att det var ”godnattsex” och att målsäganden reste sig ur sängen en stund efter det att han hade slutat.

Tingsrätten kan inte se att målsägandens och Jean-Claude Arnaults berättelser går att förena. Målsägandens berättelse om att Jean-Claude Arnault trängde in i henne utan att försäkra sig om att hon ville ha samlag stöds både av vad vittnena har berättat och Jean-Claude Arnaults berättelse. Tingsrätten drar utav det slutsatsen att målsäganden inte frivilligt hade samlag med Jean-Claude Arnault.

För att samlaget ska bedömas som våldtäkt enligt 6 kap. 1 § andra stycket brottsbalken enligt lydelsen före den 1 juli 2013 räcker det inte med att målsäganden inte samtyckte till samlaget utan det krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att målsäganden befann sig i ett hjälplöst tillstånd genom att hon faktiskt sov när Jean-Claude Arnault trängde in i henne. Utredningen i målet med målsägandens

berättelse och den stödbevisning som finns visar enligt tingsrätten inte med tillräcklig grad av säkerhet att målsäganden faktiskt sov när Jean-Claude trängde in i henne. Det finns inte heller någon utredning som visar att målsäganden pga. någon annan omständighet skulle ha varit i ett hjälplöst tillstånd. Bevisningen i målet når därför inte upp till det beviskrav som ställs för en fällande dom. Åtalet för våldtäkt ska därför ogillas.

Påföljd

Jean-Claude Arnault är 72 år gammal och medborgare i Frankrike. Han förekommer inte sedan tidigare i belastningsregistret.

Minimistrafvet för våldtäkt är två års fängelse. Tingsrätten bedömer att straffvärdet för den gärning som Jean-Claude Arnault nu döms för uppgår till två års fängelse.

Enligt 29 kap. 5 § första stycket 7 brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2015 ska rätten vid straffmätningen utöver brottets straffvärde i skälig omfattning beakta om en i förhållande till brottets art ovanligt lång tid förflutit sedan brottet begicks. Den långa tiden ska i princip ha förflutit innan den tilltalade fick del av åtalet för brottet. Enligt förarbetena torde bestämmelsen ha störst betydelse vid val av påföljd men den kan i vissa fall påverka längden av ett utdömt fängelsestraff (se prop. 1987/88:120 s. 95).

I rättsfallet NJA 2013 s. 63 har Högsta domstolen vid bedömningen av påföljden i ett mål om sexualbrott mot barn där det gått tolv år mellan brottet och åtalet uttalat bl.a. följande. En utgångspunkt är att en gärningsman inte ska lastas för att han inte har angett sig själv. Han behöver inte heller medverka i utredningen av ett påstått brott. Detta innebär att det i allmänhet måste ha förekommit ett mer aktivt förfarande, såsom att den tilltalade under en längre tid har hållit sig undan, för att gärningsmannens agerande ska inverka på bedömningen av om den sena lagföringen skäligen ska beaktas. När det gäller sexualbrott mot barn bör emellertid

enligt Högsta domstolen hänsyn tas till de beroendeförhållanden som i många fall råder. Även om förövaren inte uttryckligen har förmått målsäganden att avstå från att berätta om den brottsliga handlingen, finns det i dessa fall ofta skäl att i mindre utsträckning än annars beakta att det har förflutit ovanligt lång tid.

Jean-Claude Arnault delgavs åtalet i målet den 5 juli 2018 och det hade då gått cirka sex år och åtta månader från det att brottet begicks. Vid bedömningen av om tiden ska beaktas vid straffmätningen beaktar tingsrätten att det är fråga om att bestämma påföljd för våldtäkt som är ett brott med en straffskala som innebär en presumtion för fängelse. I detta mål är det därför inte en fråga om val av påföljd. Den tid som har förflutit sedan gärningen begicks är betydligt kortare än den tid som var föremål för prövning i det refererade rättsfallet. Tingsrätten anser att det inte finns tillräckliga skäl att beakta den tid som har förflutit sedan gärningen begicks vid straffmätningen.

Enligt 29 kap. 5 § första stycket 6 brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2015 ska rätten vid straffmätningen utöver brottets straffvärde i skälighetsomfattning även beakta om den tilltalade till följd av hög ålder eller dålig hälsa skulle drabbas oskäligt hårt av ett straff utmätt efter brottets straffvärde. Av förarbetena framgår att det i regel finns anledning att mer generellt överväga om bestämmelsen ska tillämpas när gärningsmannen har uppnått den allmänna pensionsåldern samt att åldershänsyn framförallt torde aktualiseras vid längre fängelsestraff, dvs. straff på mer än endast någon eller några månader. Ett längre fängelsestraff torde i allmänhet drabba den som kommit upp mot sjuttioårsåldern hårdare än det drabbar yngre personer (se prop. 1987/88:120 s. 95). Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2017 s. 138 bl.a. uttalat att strafflindring pga. åldershänsyn i allmänhet inte bör komma i fråga när lindringen i förhållande till straffmätningens värde endast skulle bli marginell eller endast uppgå till en eller ett par månader men att undantag i en sådan situation möjligen kan tänkas i det allra översta åldersskiktet.

Enligt tingsrätten är Jean-Claude Arnaults ålder i sig och utan andra omständigheter inte ett tillräckligt skäl för strafflindring.

Tingsrätten anser därmed att straffmättningsvärdet för gärningen motsvarar gärningens straffvärde. Med hänsyn till arten av det brott som Jean-Claude Arnault döms för och gärningens straffvärde bestämmer tingsrätten påföljden till fängelse i två år.

Skadestånd

Målsäganden har yrkat ersättning för kränkning med 100 000 kr avseende var och en av åtalspunkterna. Hon har även yrkat ersättning för sveda och värk med 15 000 kr utan att hänföra detta yrkande till någon av åtalspunkterna. Jean-Claude Arnault har vitsordat de yrkade skadeståndsbeloppen som skäliga och medgett att utge ränta enligt yrkandet om han blir skadeståndsskyldig.

Eftersom Jean-Claude Arnault döms för våldtäkt enligt det första stycket i åtalspunkt 1 ska han betala skadestånd till målsäganden för den kränkning och den skada som brottet har inneburit med 100 000 kr och ersättning för sveda och värk med 15 000 kr plus ränta enligt yrkandet.

Med hänsyn till utgången i ansvarsfrågan ogillar tingsrätten det skadeståndsyrkande som har framställts i anslutning till åtalspunkten 2.

Häktning

För våldtäkt är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år. Det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas. Med hänsyn till att tingsrätten dömer Jean-Claude Arnault till ett långt fängelsestraff och till att hans anknytning till Sverige blivit svagare finns det risk för att han undandrar sig verkställighet av straffet. Jean-Claude Arnault ska därför stanna kvar i häkte till dess att domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Övriga frågor

Sekreessen för uppgifterna som framgår av domslutet ska bestå.

Jean-Claude Arnault döms för brott med fängelse i straffskalan och ska därför betala 500 kr till Brottsofferfonden.

Försvarens och målsägandebiträdets respektive begäran om ersättning bedöms som rimliga. Kostnaderna ska stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Domen får överklagas senast den 22 oktober 2018. Överklagandet adresseras till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten.

Gudrun Antemar

I avgörandet har lagmannen Gudrun Antemar samt nämndemännen Torbjörn Rave, Gert Abelt och Linda von Beetzen deltagit. Rätten är enig.

Avräkningsunderlag bifogas.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19460815-9655	Datum för dom/beslut 2018-10-01
Efternamn Arnault	Förnamn Jean-Claude

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2018-09-24	
------------	--

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga inom 3 veckor

Överklaga skriftligt inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.